

JĀZEPA VĪTOLA LATVIJAS MŪZIKAS AKADEMIJA

A. ALBERINGS

KORA SKANĀDARBU LATIŅU
TEKSTU TULKŌJUMI

LATIŅU - LATVIEŠU
VĀRDNĪCA

RĪGA - 1992

LATVIJAS REPUBLIKAS KULTŪRAS MINISTRIJAS SKOLU CENTRS

456016

85 . 319 - 81.2 Lat.4 A1 107

Darbs iespiests un pavairots saskaņā ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Skolu centra koordinācijas sekcijas sēdes lēmumu. Prot.Nr.1 12.09.90.

Ierosinājumus un krājumā neievietotus, bet vēlamus tekstu tulkojumus nākošajam izdevumam iesūtīt Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Skolu centrā.

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

93-19.564

90107 - 1
A 90107 - 1 - K13 - 92 4905000000
M816(11)-91

© Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Skolu centrs, 1992

Priekšvārds

Tulkojumu krājums paredzēts diriģentiem, pedagogiem un studentiem, kuriem savā mācību un izpildītājdarbā nākas sastapties ar kora skaņdarbu tekstiem latīņu valodā. Tas var noderēt arī citiem mūziķiem un mūzikas draugiem.

Krājumā ievietoti lielas formas skaņdarbu, motešu un dažu studentu dziesmu tekstu tulkojumi.

Protams, šis krājums nevar aptvert visus iespējamus tekstus, tas uzskatāms par sākumu, it kā par 1. burtnīcu.

Jāatgādina, ka nošu krājumos, hrestomātijās parasti ievieto atsevišķas lielo formu daļas, ir arī patstāvīgi skaņdarbi ar šo daļu tekstiem. Tāpēc, piem., Gloria, Et incarnatus, Crucifixus, Agnus Dei u.c. tulkojumi jāmeklē mesas tulkojumā, H. Pērsela (Purcell) Gloria Patri tulkojumu sk. Magnificat (beigās) u. tml.

Ne vienmēr visiem komponistiem teksts izmantots vienādā secībā, sevišķi tas attiecināms uz rekviēna tekstu (H. Berliozs). Tāpēc tulkojumu sākumā norādīts autors (vai vairāki autori), pēc kura skaņdarba izkārtots šai krājumā ievietotais tulkojums.

Sastopamas arī lielākas vai mazākas teksta atšķirības. Atsevišķu vārdu vai īsāku tekstu varianti ielikti iekavās. Lielākas atšķirības, garāki teksta varianti sniegti tulkojuma (mesas, rekviēna) beigās.

Dažreiz vienāda nosaukuma skaņdarbos (sev. motetēs) sastopamies ar teksta papildinājumiem. Šādos gadījumos tulkojumos sniegts garākais variants (Ave Maria, Ave verum corpus).

Un tomēr - visus iespējamus teksta variantus un grozījumus nav bijis iespējams atspoguļot.

Pateicos visiem, kas sekmējuši šī krājuma sastādīšanu: bīskapam V. Ļukšam, prāvestam P. Žibeikam, prāvestam J. Voitīnam, filologēm I. Ķemerei, R. Vilīpai, D. Paukšēnai.

Sastādītājs

LIELAS FORMAS SKANDARBI

MISSA

V.A.Mocarts (W.A.Mozart)*

Š.Guno (Ch.Gounod)

Kyrie

Kyrie, eleison,
Christe, eleison,
Kyrie, eleison.

Kungs, apžēlojies,
Kristu, apžēlojies,
Kungs, apžēlojies!

Gloria

Gloria in excelsis
Deo, et in terra pax ho-
minibus bonae voluntatis.

Laudamus te, benedici-
mus te, adoramus te, glo-
rificamus te.

Gratias agimus tibi
propter magnam gloriam
tuam.

Domine Deus, Rex coe-
lestis, Deus Pater omni-
potens!

Domine Fili unigenite,
Jesu Christe!

Domine Deus, Agnus
Dei, Filius Patris, qui
tollis peccata mundi, mi-
serere nobis, qui tollis
peccata mundi, suscipe
deprecationem nostram,

Gods Dievam augstībā, un
miers virs zemes labas gribas
cilvēkiem.

Mēs slavinām Tevi, mēs
augsti teicam Tevi, mēs pie-
lūdzam Tevi, mēs cildinām
Tevi.

Mēs Tev pateicamies Tavas
lielās godības dēļ.

Kungs Dievs, debesu ķēniņ,
Dievs visvarenais Tēvs!

Kungs vienpiedzimušais
Dēls, Jēzu Kristu!

Kungs Dievs, Dieva Jērs,
Tēva Dēls, Tu, kas nes pasaules
grēkus, apžēlojies par
mums, Tu, kas nes pasaules
grēkus, uzklausi mūsu lūgša-
nas, Tu, kas sēdi pie Tēva

* Teksta variantus un papildinājumus sk. beigās.

qui sedes ad dexteram
Patris, miserere nobis.

Quoniam tu solus sanc-
tus, tu solus Dominus, tu
solus altissimus, Jesu
Christe,

cum Sancto Spiritu in
gloria Dei Patris. Amen.

Symbolus Nicaenum

Credo in unum Deum,
Patrem omnipotentem, fac-
torem coeli et terrae,
visibilium omnium et in-
visibilium.

Et in unum Dominum,
Jesum Christum, Filium
Dei unigenitum, et ex
Patre natum ante omnia
saecula, Deum de Deo, lu-
men de lumine, Deum verum
de Deo vero, genitum non
factum, consubstantialem
Patri, per quem omnia
facta sunt,

qui propter nos homi-
nes et propter nostram
salutem descendit de coe-
lis.

Et incarnatus est de
Spiritu Sancto ex Maria
virgine, et homo factus
est.

Crucifixus etiam pro
nobis sub Pontio Pilato,

labās rokas, apžēlojies par
mums!

Jo Tu esi vienīgais svē-
tais, Tu vienīgais Kungs, Tu
vienīgais visaugstākais, Jēzu
Kristu,

ar Svēto Garu Dieva Tēva
godībā. Amen.

Nikajas ticības apliecība

Credo

Es ticu uz vienu vienīgu
Dievu, visuspēcīgo Tēvu, de-
bess un zemes, visa redzamā
un neredzamā radītāju.

Un uz vienu vienīgu Kungu,
Jēzu Kristu, Dieva vienpie-
dzimušo Dēlu, kas no Tēva
dzimis pirms visiem laikiem,
Dievs no Dieva, gaisma no
gaismas, patiess Dievs no pa-
tiesa Dieva, dzimis, ne ra-
dīts, vienāds būtībā ar Tēvu,
caur kuru viss ir radīts,

kas priekš mums, cilvēkiem
un mūsu pestīšanas labad no-
nācis no debesīm.

Un iemiesojies caur Svēto
Garu no jaunavas Marijas un
cilvēks tapis.

Un par mums krustā sists
zem Poncija Pilāta, cietis un

passus et sepultus est.

Et resurrexit tertia die secundum Scripturas.

Et ascendit in coelum, sedet ad dexteram Patris, et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos, cujus regni non erit finis.

Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit, qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur, qui locutus est per Prophetas.

Et unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam.

Confiteor unum baptismum in remissionem peccatorum, et expecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi saeculi. Amen.

apraksts.

Un trešā dienā augšāmcēlies pēc Svētiem Rakstiem.

Un uzkāpis debesīs, un sēž pie Tēva labās rokas, un godībā atnāks atkal tiesāt dzīvus un mirušus, Viņa valstībai nebūs gala.

Un uz to Kungu, Svēto Garu, kas dzīvu dara, kas no Tēva un Dēla iziet, kas ar Tēvu un Dēlu līdzī pielūdzams un godājams, kas caur praviešiem runājis.

Un uz vienu vienīgu svētu vispārēju (katolisku) un apustuļu draudzi.

Es apliecinu vienu vienīgu kristību uz grēku piedošanu un gaidu uz mirušo augšāmcēlšanos un dzīvošanu nākamā pasaulē. Amen.

Sanctus

Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra gloria tua.

Hosanna in excelsis.

Svēts, svēts, svēts ir tas Kungs Dievs Cebaots.

Pilnas ir debesīs un zeme ar Tavu godību.

Oziannā augstībā!

Benedictus

Benedictus, qui venit in nomine Domini.	Slavēts, kas nāk tā Kunga vārdā!
Hosanna in excelsis.	Oziannā augstībā!

Agnus Dei

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.	Dieva Jērs, Tu, kas nes pasaules grēkus, apžēlojies par mums.
--	---

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.	Dieva Jērs, Tu, kas nes pasaules grēkus, dod mums mieru.
--	--

Teksta papildinājumi

Missa coronationalis

F. Lists (F. Liszt)

Laudate Dominum omnes gentes, laudate eum omnes populi,	Teiciet to Kungu visi pa- gāni! Slavējiet Viņu visas tautas!
quoniam confirmata est super nos misericordia ejus et veritas Domini manet in aeternum.	Jo varena ir Viņa žēlasti- ba pār mums, un tā Kunga pa- tiesība pastāv mūžīgi.

Missa "Caput"

G. Dufay (G. Dufay, arī du Fay)

Kyrie Deus creator om- nium, tu Theos humon, nostri pie eleison.	Kungs Dievs, visa radi- tājs, Tu mūsu Dievs, mūsu la- bais, apžēlojies!
Kyrie, Tibi laudes coniubilantes, regum rex	Kungs, Tev visi kopā slavu dziedādami, valdnieku vald-

Christe, oramus te, elei-
son,

Kyrie, laus, virtus,
pax et imperium cui est
semper sine fine, elei-
son.

Christe, Rex unice,
patris almi nate coeter-
ne, eleison.

Christe, qui perditum
hominem salvasti de morte
reddens vitae,

Christe, ne pereant
pascuae oves tuae,

Jesu, pastor bone,
eleison.

niek, Kristu, mēs Tevi lū-
dzam, apžēlojies!

Kungs, Tava slava, spēks,
miers un valstība ir vienmēr
bezgalīga, apžēlojies!

Kristu, vienīgais vald-
niek, labā Tēva vienlīdzmūži-
gais dēls, apžēlojies!

Kristu, Tu, kas izglābi
pazudināto cilvēku no nāves,
atdodams viņu atpakaļ dzīvei,

Kristu, lai neiet pazušānā
Tava ganāmpulka avis,

Jēzu, labais gans, apžēlo-
jies!

Messe solennelle

Š. Guno (Ch. Gounod)

Domine, salvum fac re-
gem nostrum et exaudi nos
in die, qua invocaverimus
te.

Sastopams arī variants:

Domine, salvum fac po-
pulum nostrum,

quaesumus, benedic nos
et exaudi nos in die, qua
invocaverimus te.

Kungs, sargi mūsu valdnie-
ku un uzklausi mūs tai dienā,
kad mēs Tevi piesauksim.

Kungs, sargi mūsu tautu.

Mēs lūdzamies, svēti mūs
un uzklausi mūs tai dienā,
kad mēs Tevi piesauksim.

REQUIEM

V.A.Mocarts (W.A.Mozart)*

A.Brukners (A.Bruckner)

Requiem aeternam dona
eis (defunctis), Domine,
et lux perpetua luceat
eis!

Te decet hymnus, Deus
in Sion, et Tibi reddetur
votum in Jerusalem.

Exaudi orationem
meam, ad Te omnis caro
veniet.

Requiem aeternam dona
eis, Domine, et lux per-
petua luceat eis!

Kyrie eleison!

Christe eleison!

Kyrie eleison!

Dies irae, dies illa
solvat saeculum in favilla,
teste David cum Sibylla.

Quantus tremor est
futurus,
quando iudex est venturus,
cuncta stricte
discussurus!

Tuba, mirum spargens
sonum
per sepulchra regionum,
coget omnes ante thronum.

Mūžīgu mieru dodī viņiem
(mirušajiem), Kungs, un ne-
beidzama gaisma lai viņiem
spīd!

Tev pienākas slavas dzies-
mas, Dievs Ciānā, un Tev tiks
dots svēts solījums Jeruza-
lemē.

Uzklausī manu lūgšanu, pie
Tevis nonāks katra miesa.

Mūžīgu mieru dodī viņiem,
Kungs, un nebeidzama gaisma
lai viņiem spīd!

Kungs, apžēlojies!

Kristu, apžēlojies!

Kungs, apžēlojies!

Dusmu diena, tā diena sa-
trieks pasauli pelnos, kā
liecina Dāvids un Sibilla.

Kāda gan būs trīcēšana,
kad nāks tiesnesis, kurš visu
stingri tiesās!

Taure, izplatīdama brīnu-
mainu skaņu pāri zemju kepe-
nēm, sasauks visus troņa
priekšā.

* Teksta papildinājumus sk. beigās.

Mors stupebit et natura,
cum resurget creatura
judicanti responsura.

Liber scriptus proferetur,
in quo totum continetur,
unde mundus judicetur.

Judex ergo cum sedebit,
quidquid latet, apparebit:
nil inultum remanebit.

Quid sum miser tunc dicturus?
quem patronum rogaturus,
cum vix justus sit securus?

Rex tremendae majestatis,
qui salvandos salvas gratis,
salva me, fons pietatis.

Recordare, Jesu pie,
quod sum causa tuae viae:
ne me perdas illa die.

Quaerens me, sedisti lassus,
redemisti crucem passus:
tantus labor non sit cassus.

Juste judex ultionis,
donum fac remissionis
ante diem rationis.

Nāve un visa daba sa-
stings, kad augšānceļšies
visa radība, lai atbildētu
tiesātājam.

Rakstīta grāmata tik:
priekšā celta, kurā viss
ir ietverts, nē tās pasau-
le tiks tiesāta.

Tad nu tiesnesis kad
sēdēs, atklāsies viss, kas
apslēpts, nekas nepaliks
nesodīts.

Ko es, nelaimīgais, tad
teikšu, ko es lūgšu par
aizstāvi, kad pat taisnais
tikko būs drošs?

Ķēniņ, Tu, kura diže-
nums liek mums drebēt, Tu,
kas glābjamos atpestī aiz
laba prāta, glāb arī mani,
žēlastības avots!

Atceries, mīlais Jēzu,
ka es esmu par cēloni Te-
vam ceļam, nepazudini ma-
ni tai dienā.

Meklēdams mani, Tu no-
guris atsēdies, Tu atpes-
tīji mani, ciezdams krus-
ta nāvi, tik lielas cieša-
nas lai nebūtu veltas.

Taisnīgais atreibības
tiesnesi, dāvini grēku
piedošanu pirms norēķinā-
šanās dienas.

Ingemisco tanquam reus,
culpa rubet vultus meus,
supplicanti parce, Deus!

Qui Mariam (peccatricem)
absolvisti,
et latronem exaudisti,
mihi quoque spem dedisti.

Preces meae non sunt dignae,
sed tu, bonus, fac benigne,
ne perenni cremer igne.

Inter oves locum praesta,
et ab hoedis me sequestra,
statuens in parte dextra.

Confutatis maledictis,
flammis acribus addictis,
voca me cum benedictis.

Oro supplex et acclinis,
cor contritum quasi cinis;
gere curam mei finis.

Lacrymosa dies illa,
qua resurget ex favilla
judicandus homo reus.

Huic ergo parce, Deus,
pie Jesu Domine,
dona eis requiem (aeternam,
sempiternam)!

Amen.

Es vaimanāju kā vainī-
gais, vainā sarkst mans
vaigs, saudzē, Dievs, pa-
zemīgi lūdzošo!

Tu, kas attaisnoji Ma-
riju (grēcinieci) un uz-
klausīji laupītāju, arī
man esi devis cerību.

Manas lūgšanas nav cie-
nīgas, bet Tu, labais, esi
žēlīgs, lai es nedegu mū-
žīgā ugunī.

Ierādi man vietu starp
avīm un nošķir mani no
āžiem, nolikdams labajā
pusē.

Kad nolādētie būs no-
šķirti, nodoti svelmainām
liesmām, sauc mani kopā
ar svētīgajiem.

Es lūdzos pazemīgs un
noliecies, sirds man sa-
triebta kā pelni, stāvi
man klāt manā beigu
stundā.

Asaraina būs tā diena,
kad no pelniem augšāmcel-
sies tiesājamais vainī-
gais cilvēks.

Saudzē viņu tad, Dievs,
mīlais Kungs Jēzu, dodi
viņiem mieru (mūžīgu)!
Amen.

Domine Jesu Christe,
Rex gloriae, libera ani-
mas omnium fidelium de-
functorum de poenis in-
ferni et de profundo lacu!

Libera eas de ore leo-
nis, ne absorbeat eas
Tartarus, ne cadant in
obscurum, sed signifer
sanctus Michael reprae-
sentet eas in lucem sanc-
tam, quam olim Abrahae
promisisti et semini ejus.

Hostias et preces tibi,
Domine, laudis offerimus.

Tu suscipe pro anima-
bus illis, quarum hodie
memoriam facimus (facie-
mus):

fac eas, Domine, de
morte transire ad vitam,
quam olim Abrahae promi-
sisti et semini ejus.

Sanctus, sanctus,
sanctus Dominus Deus Sa-
bath! Pleni sunt coeli
et terra gloria tua.

Osanna in excelsis!

Benedictus, qui venit
in nomine Domini.

Osanna in excelsis!

Agnus Dei, qui tollis
peccata mundi, dona eis
requiem.

Kungs Jēzu Kristu, godības
ķēniņ, atbrīvo visu mirušo
ticīgo dvēseles no elles mo-
kām un no dziļā bezdibepa!

Atbrīvo viņas no lauvas
rīkles, lai viņas neaprij ei-
le, lai tās neiekrit tumsā,
bet lai karognesis svētais
Miķelis ievēd tās svētajā
gaismā, ko Tu kādreiz apsoli-
ji Abrahāmam un viņa dzimtai.

Upurus un slavinājuma lūg-
šanas Tev, Kungs, mēs nesam.

Pieņem tos par tām dvēse-
lēm, kuras mēs šodien piemi-
nam (pieminēsim),

liec, Kungs, viņām pāriet
no nāves uz dzīvību, ko Tu
reiz apsoliji Abrahāmam un viņa
dzimtai.

Svēts, svēts, svēts ir tas
Kungs Dievs Cebaots! Pilnas
ir debesis un zeme ar Tavu
godību.

Oziannā augstībā!

Slavēts, kas nāk tā Kunga
vārdā!

Oziannā augstībā!

Dieva Jērs, Tu, kas nes
pasaules grēkus, dodī viņām
mieru.

Agnus Dei, qui tollis
peccata mundi, dona eis
requiem sempiternam.

Lux aeterna luceat
eis, Domine, cum sanctis
tuis in aeternum, quia
pius es.

Requiem aeternam dona
eis, Domine, et lux per-
petua luceat eis.

Dieva Jērs, Tu, kas nes
pasaules grēkus, dodī viņiem
mūžīgu mieru!

Lai spīd viņiem mūžīga
gaisma, Kungs, kopā ar Taviem
svētajiem mūžīgi, jo Tu esi
žēlsirdīgs.

Dodi, Kungs, viņiem mūži-
gu mieru, un lai spīd viņiem
nebeidzama gaisma!

Teksta papildinājumi

L.Kerubīni (L.Cherubini)

In memoria aeterna
erit justus, ab auditione
mala non timebit.

Mūžīgā piemiņā paliks
taisnais, viņš nebīsies no
ļauņām runām.

Pie Jesu Domine, dona
eis requiem sempiternam.

Mīļlais Kungs Jēzu, dodī
viņiem mūžīgu mieru.

Dž.Verdi (G.Verdi)

G.Forē (G.Fauré)

Libera me, Domine, de
morte aeterna in die illa
tremenda, quando coeli
movendi sunt et terra.

Pasārgā mani, Kungs, no
mūžīgās nāves tanī briesmīga-
jā dienā, kad tiks satricinā-
tas debesis un zeme.

Dum veneris judicare
saeculum per ignem.

Kad Tu būsi nācis tiesāt
cilvēci ar uguni.

Tremens factus sum ego
et timeo, dum discussio
venerit atque ventura ira.

Es bailēs drebu un bīstos
par tiesāšanu un dusmām, kas
nāks.

Dies irae, dies illa,
calamitatis et miseriae,
dies magna et amara valde.

Dusmu diena, tā nelaines
un posta diena, ilgā un ļoti
skarbā diena.

Requiem aeternam dona
eis, Domine, et lux per-
petua luceat eis.

Mūžīgu mieru dodī viņiem,
Kungs, un lai viņiem spīd ne-
beidzama gaisma.

G. Fauré (G. Fauré)

B. Britens (B. Britten)

In paradisum deducant
te Angeli: in tuo adventu
suscipiant te Martyres,
et perducant te in civi-
tatem sanctam Jerusalem.

Chorus Angelorum te
suscipiat, et cum Lazaro
quondam paupere aeternam
habeas requiem.

Requiescant in pace.

Amen.

Lai eņģeļi tevi aizved pa-
radizē; kad tu atnāksi, lai
tevi uzņem mocekļi un lai
aizved tevi uz svēto pilsētu
Jeruzalemi.

Eņģeļu koris lai tevi sa-
gaida, un kopā ar kādreiz na-
bago Lācaru lai tev ir mūžīgs
miers.

Lai viņi dus mierā. Amen.

J. G. Reinbergers (J. G. Rheinberger)

Absolve, Domine, ani-
mas omnium fidelium de-
functorum ab omni vinculo
delictorum, et gratia tua
illis succurrente merean-
tur evadere iudicium ul-
tionis, et lucis aeternae
beatitudine perfrui.

Atraisi, Kungs, visu miru-
šo ticīgo dvēseles no visām
pārkāpumu važām, un Tava žē-
lastība lai palīdz viņiem iz-
bēgt no atreibības tiesas un
baudīt mūžīgās gaismas svēt-
laimību.

O. Kozlovskis (O. Kozlovsky)

Quia pius es cum sanc-
tis tuis.

Quia pius es in aeter-
num.

Jo Tu esi žēlīgs ar saviem
svētajiem.

Jo Tu esi žēlīgs mūžīgi
mūžos.

Salve Regina - sk. attiecīgās motetes tulkojumu.

MAGNIFICAT

J.S.Bahs (J.S.Bach)

Palestrina (Palestrina)

Magnificat anima mea
Dominum, et exsultavit
spiritus meus in Deo, Sa-
lutari meo,

Quia respexit humili-
tatem ancillae suae; ecce
enim ex hoc beatam me di-
cent omnes generationes,

Quia fecit mihi magna,
qui potens est, et sanc-
tum nomen ejus,

Et misericordia ejus
progenie in progenies ti-
mentibus eum.

Fecit potentiam in
brachio suo, dispersit
superbos mente cordis
sui.

Deposuit potentes de
sede, et exaltavit humi-
les.

Esurientes implevit
bonis, et divites dimisit
inanes.

Suscepit Israel puerum
suum, recordatus miseri-
cordiae suae,

Sicut locutus est ad
patres nostros, Abraham
et semini ejus in sae-
cula.

Mana dvēsele augsti teic
to Kungu, un mans gars prie-
cājas par Dievu, manu Pestī-
tāju,

Jo viņš ir uzlūkojis savas
kalpones zemību; lūk, patie-
si, no šī laika mani teiks
svētīgu visas paaudzes,

Jo tas, kurš ir varens, ir
darījis man lielas lietas, un
svēts ir viņa vārds,

Un viņa žēlastība paliek
uz paaudžu paaudzēm pie tiem,
kas viņu bīstas.

Viņš ir darījis vareņus
darbus ar savu roku, izklīdi-
nājis tos, kuri ir lepni savā
sirdsprātā.

Viņš ir nogāzis vareņus no
troņa un paaugstinājis zemos.

Izsalkušos viņš ir piepil-
dījis ar labumiem un bagātos
atstājis tukšus.

Viņš ir uzņēmis savu kalpu
Israēli un pieminējis savu
žēlastību,

Kā viņš ir runājis uz mūsu
tēviem, uz Abrahāmu un viņa
cilti mūžīgi.

REQUĪRERE 3 (requisiv-, requisit-) meklēt; prasīt; iz-
 taujāt; pētīt
 RESPICERE, -iō 3 (respēx-, respect-) atskatīties atpa-
 kaļ; pieminēt; ievērot, ņemt vērā
 RE-SPONDĒRE 2 (-spond-, -spōns-) atbildēt
 RESPŌNSĀRE 1 atbildēt
 RESPŌNSŌRIUM responsorijs (mesas daļa), kora atbildes
 dziedājums
 RĒS PŪBLICA valsts; republika
 RE-STRINGERE 3 (-strīnx-, -strict-) (at)vilkt atpakaļ;
 ierobežot
 RE-SURGERE 3 (-surrēx-, -surrēct-) atkal pa-, piecel-
 ties; augšāmcelties
 RESURRĒCTIŌ, ōnis f augšāmcelšanās
 RESUSCITĀRE 1 atkal atmodināt dzīvei; atkal radīt, sa-
 celt
 RETRŌ atpakaļ; aiz muguras
 REUS, REA vainīgais
 RE-VOCĀRE 1 saukt, aicināt atpakaļ
 RĒX, rēgis m valdnieks, ķēniņš
 ROGĀRE 1 lūgt; prasīt; uzaicināt
 RŌRĀRE 1 likt rasai krist; pilēt, lāsot; norasināt
 RUBĒRE 2 (rubu-, -) būt (kļūt) sarkanam; sārtoties;
 sarkt
 RUBĒSCERE 3 (rubu-, -) sārtoties; (no)sarkt (aiz kauna)
 RUERE 3 (ru-, rut-) steigšus doties; mesties, traukties;
 steigties; sagāzties; grūt; gāzties

S

SABAŌTH (ebr.) Cebaots (viens no senebreju panteona die-
 viem, karapulku dievs; Cebaota vārds ar laiku kļuva
 par Bībeles Vecās derības Dieva Jahves pievārdu, bet
 pats Jahve Cebaots - par kristiešu Dieva - Tēva pro-
 totipu)
 SACERDŌS, dōtis m f priesteris; priesteriene
 SACRIFICIUM upuris, kaujamais upuris

SAEC(U)LUM paaudze; laikmets; gadu simtenis; paseule
in saecula saeculorum - mūžīgi mūžam
SALŪS, ūtis f labklājība; drošība; glābiņš
SALŪTĀRE 1 sveicināt, (ap)sveikt; lūgt
SALŪTĀRIS, e veselīgs, dziedinošs; glābjošs, pestījošs;
žēlastības pilns; svētīgs

lietv. salūtāre, is n - dziedinošs līdzeklis
SALVĀRE 1 izglābt; paglābt; atbrīvot; atpestīt
SALVĀTIŌ, ōnis f izglābšana; atbrīvošana, atpestīšana
SALVĀTOR, ōris m Pestītājs
SALVĒRE (-, -) būt veselam, būt sveikam
salvē - sveiks!, esi sveicināts!
SALVUS, a, um sveiks, vesels; glābts
SĀNĀRE 1 dziedēt, izdziedināt
SĀNCTUS, a, um svēts, svētīts
SANGUIS (ari -IS), inis m asins, asinis; asinsizliešana
SAPIENTIA gudrība, prāts
SATAN sātans, velns
SCĪRE 4 (sciv- vai sci-, scit-) zināt; mācēt, prast
SCISSUS, a, um pārplēsts, saplēsts, pārplīsis
SCĪTŌTE ziniet! (nāk. imper. dsk. no "scire")
SCRĪBERE 3 (scrips-, script-) rakstīt; uzrakstīt; ap-
rakstīt
SCRIPTŪRA rakstišana; raksts
SĒ atgr. vv. akuz. vai abl.
SECULUM sk. SAECULUM
SECUNDUM (priev. ar akuz.) saskaņā ar
SECUNDUS, a, um sekojošais, nākošais, otrais
SĒCŪRUS, a, um bez bailēm, drošs
SED bet, tomēr
SEDĒRE 2 (sēd-, sess-) sēdēt; nosēsties
SĒDES, is f sēdekļis, krēsls; tronis
SĒGREGĀRE 1 nošķirt, atdalīt, izslēgt
SEMEL vienreiz; reiz; uzreiz
SĒMEN, inis n cilts, dzimums, paaudze; pēcnācēji, dzimta
SEMPER vienmēr, arvien, pastāvīgi

usque in aeternum.

Per singulos dies benedi-
cimus te,
et laudamus nomen tuum
in saeculum et in
saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto
sine peccato nos
custodire.

Miserere nostri, Domine,
miserere nostri.

Fiat misericordia tua,
Domine, super nos,
quemadmodum speravimus
in te.

In te, Domine, speravi:
non confundar in
aeternum.

Benedicamus Patrem et
Filiū cum Sancto
Spiritu.
Laudemus et superexalte-
mus eum in saecula.

Mēs teicam Tevi katru die-
nu un cildinēm Tavu vārdu no
mūžibas mūžībā.

Atļauj, Kungs, ka mēs šai
dienā esam pasargāti no grē-
ka.

Apžēlojies par mums, Kungs,
apžēlojies par mums.

Lai piepildās Tava žēlas-
tība, Kungs, pār mums, kā mēs
esam cerējuši uz Tevi.

Uz Tevi, Kungs, es cerēju:
es netikšu pazudināts mūžīgi.

Lai cildinām Tēvu un Dēlu
ar Svēto Garu. Lai slavējam
un teicam Viņu augstāk par
visu mūžīgi mūžam.

STABAT MATER

O. di Lasso (O. di Lasso)
Dž.B.Pergolēzi (G.B.Pergolesi)

Stabat mater dolorosa
Juxta crucem lacrimosa,
Dum pendebat filius;
Cujus animam gementem,
contristantem ac dolentem

Stāvēja sāpju pilnā māte
raudādama blakus krustam, ka-
mēr pie tā karājās dēls.

Vipas vaimanājošo, nosku-
mušo un ciešanu pārņemto dvē-

Tui nati vulnerati,
Tam dignati pro me pati,
Poenas mecum divide.

Fac me tecum pie flere
(Fac me vere tecum flere),
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.

Juxta crucem tecum stare,
Te libenter sociare
In planctu desidero.

Virgo virginum praeclara,
Mihi tam non sis amara,
Fac me tecum plangere.

Fac ut portem Christi
mortem,
Passionis fac consortem
Et plagas recolare.

Fac me plagis vulnerari,
Cruce hac inebriari
Ob amorem filii!

Inflammatum et accensum
Per te, virgo, sum
defensus
In die iudicii.

Fac me plagis vulnerari,
Fac me cruce inebriari
Et cruore filii.

Flemmis ne urar succensus,
Per te, virgo, sum
defensus
In die iudicii).

Dali ar mani Tava ievainotā dēla mokes, kurš izvēlējās ciest par mani.

Liec, lai es kopā ar tevi no sirds raudu (Liec, lai es kopā ar tevi patiesīgi raudu), lai es jūtu līdzī krustā sistajam, kamēr es dzīvošu.

Es vēlos stāvēt kopā ar tevi blakus krustam, tev labprātīgi pievienoties vaimanās.

Jaunava, skaidrākā no visām jaunavēm, neesi pret mani tik skarba, ļauj man raudāt kopā ar tevi.

Liec, lai es nesu Kristus nāvi, lai daļu ar viņu ciešanas un lai atceros viņa šausmīšanu.

Liec man no sitieniem tikt ievainotam, liec noreibt no šī krusta ciešanām aiz mīlestības pret tavu dēlu.

Iekvēlojies un iededzies, lai tiesas dienā caur tevi, jaunava, es tiktu pasargāts.

(Liec man no sitieniem tikt ievainotam, liec man apreibt no krusta ciešanām un no dēla asinīm.

Lai es netiktu liesmās sadedzināts, caur tevi, jaunava, lai es tiktu pasargāts tiesas dienā).

Fac me cruce custodiri,
Morte Christi praemuniri
Confoveri gratia.

(Christe, cum sit hinc
exire,
Da per matrem me venire
Ad palmam victoriae).

Quando corpus morietur,
Fac, ut animae donetur
Paradisi gloria.
Amen.

Liec, lai krusts mani sar-
gā, lai esmu ar Kristus nāvi
stiprināts un baudu žēlas-
tību.

(Kristu, kad no šejienes
būs jāaiziet, ļauj man ar Ta-
vas mātes gādību nonākt pie
uzvaras palmas).

Kad miesa nomirs, ļauj,
lai dvēselei tiktu dota para-
dizes godība.
Amen.

MISERERE

L.Leo (L.Leo)

G.Aihingers (G.Aichinger)

Miserere mei Deus se-
cundum magnam misericor-
diam tuam, et secundum
multitudinem miserationum
tuarum dele iniquitatem
meam.

Amplius lava me ab
(de) iniquitate mea, et a
peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem
meam ego cognosco: et
peccatum meum contra me
est semper.

Tibi soli peccavi, et
malum coram te feci, ut
justificeris in sermoni-
bus tuis, et vincas cum

Apžēlojies par mani,
Dievs, savā lielā žēlsirdībā,
un izdzēs manus pārkāpumus
savā lielajā sirdsžēlastībā.

Un vēl jo vairāk mazgā ma-
ni tīru no manas noziedzības
un šķīstī mani no maniem grē-
kiem.

Jo es atzīstu savus pārkā-
pumus un mani grēki ir vien-
mēr manā priekšā.

Vienīgi Tev es esmu grēko-
jis un darījis ļaunu Tavu acu
priekšā, ka Tu paliec taisns
savos vārdos un uzvari savā

judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti, incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me, Domine, isopo (hysopo), et mundabor: lavabis me, et super nivem dealabor. Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui, et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus, salutis meae! Et exultabit lingua mea justitiam tuam.

tiesā.

Jo redzi, noziedzībā es esmu dzemdināts un grēkos māte mani ir iepēmusi.

Jo redzi, patiesību Tu esi mīlējis un atklājis man savas gudrības noslēpumus.

Tu apsiacīsi mani, Kungs, ar izopu, un es tikšu šķīstīts, Tu mazgāsi mani un es kļūšu baltāks kā sniegs. Manai dzirdei Tu dosi prieku un liksmību un priecāsies satriektie kauli.

Novērs savu vaigu no maniem grēkiem un izdzēs visus manus noziegumus.

Radi manī šķīstītu sirdi, Dievs, un atjauno manās miesās taisnu garu!

Neatraidī mani no sava vaiga un neatņem no manis savu Svēto Garu!

Atdod man atkal savas pestīšanas prieku un spēcini mani ar stipru garu!

Es mācīšu pārkāpējiem Tavus ceļus, un grēcinieki atgriezīsies pie Tevis.

Glāb mani no asinsgrēka, Dievs, manas pestīšanas Dievs, un mana mēle slavēs Tavu taisnīgumu.

Domine, labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam. Kungs, Tu atdarīsi manas lūpas un mana mute paudīs Tavu slavu.

Quoniam, si voluisses sacrificium, dedissem utique: holocaustis non delectaberis. Jo, ja Tu būtu vēlējies kaujamo upuri, es Tev katrā ziņā to būtu devis, par dedzināmiem upuriem Tu nepriecāsies.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum et humiliatum Deus non despicias. Upuris Dievam ir satriekts gars, un salauztu un pazemotu sirdi Tu, Dievs, nesmādēsi.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: ut aedificentur muri Jerusalem. Kungs, dari labu Ciānai savā labvēlībā, lai tiktu no jauna uzcelti Jeruzalemes mūri!

Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos. Tad Tu pieņemsi taisnības upuri, dāvanas un dedzināmos upurus, tad uzliks vēršus uz Tava altāra.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto. Slava Tēvam un Dēlam un Svētajam Garam.

Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen. Tā bija sākumā un tagad, un vienmēr, un mūžīgi mūžam. Amen.

Amen.

LAUDATE PUERI DOMINUM

Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini, sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc et

G.F.Hendelis (G.F.Händel)

to Kungu

Teiciet, jūs Dieva kalpi, teiciet tā Kunga vārdu! Slavēts lai ir tā Kunga vārds no šī laika mūžīgi mūžam.

usque in saeculum.

A solis ortu usque ad
occasum laudabile nomen
Domini.

Excelsus super omnes
gentes Dominus et super
coelos gloria eius.

Quis sicut Dominus,
Deus noster, qui in altis
habitat et humilia respicit
in coelo et in terra,
quis sicut Dominus Deus
noster?

Suscitans a terra inopem
et de stercore erigens
pauperem, ut collocet
eum cum principibus
populi sui.

Qui habitare fecit
sterilem in domo, matrem
filiorum laetantem.

Gloria Patri, gloria
Filio et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio,
et nunc et semper,
et in saecula saeculorum.
Amen.

No saules lēkta līdz rietam
slavēts lai ir tā Kunga
vārds!

Tas Kungs ir augsts pār
visām tautām, un viņa godība
paceļas pāri pār debesīm.

Kas ir tāds kā tas Kungs,
mūsu Dievs, kas mājā augstībā
un kas noskatās no augšas uz
debesīm un uz zemi, kas ir
tāds kā tas Kungs mūsu Dievs?

Kas paceļ no zemes vājo un
izceļ nabago no dubļiem, lai
nosēdinātu viņu blakus savas
tautas dižajiem.

Kas neauglīgajai dod vietu
namā, ka tā kļūst laimīga
bērnu māte.

Slava Tēvam, slava Dēlam
un Svētajam Caram.

Tā bija sākumā un tagad,
un vienmēr, un mūžīgi mūžam.
Amen.

APPAREBIT REPENTINA DIES

P.Hindemits (P.Hindemith)

I

Apparebit repentina
dies magna Domini,
fur obscura velut nocte

I

Kegaidīta parādīsies tā
Kunga lielā diena, kā zaglis
tunšā naktī pārsteigdama tos,

,Ite' dicet rex a dextris,
regnum caeli sumite,
pater vobis quod paravit
ante omne saeculum.

Karitate qui fraterna
me juvistis pauperem,
karitatis nunc mercedem
reportate divites.'

Laeti dicent: Quando,
Christe,
pauperem te vidimus?
te, rex magne, vel
egentem
miserati fuimus?

Magnus illis dicet iudex:
cum juvistis pauperes,
panem, domum, vestem
dantes,
me juvistis humilem.

Nec tardabit a sinistris
loqui justus arbiter:
in Gehennae maledicti
flammae hinc discedite,

Obsecrantem me audire
despexistis mendicum
nudo vestem non dedistis,
neglexistis languidum.

Peccatores dicent:
Christe,
quando te vel pauperem,
te, rex magne vel
infirmum
contemnentem sprevimus?

,Ejiet', teiks ķēniņš tiem,
kas pa labi, ,sapemiet debesu
valstību, ko tēvs jums ir sa-
gatavojis pirms visiem lai-
kiem.

Jūs, kas ar brāļa mīlesti-
bu man kā nabagam palīdzējāt,
sapemiet tagad bagāti mīles-
tības algu.

Laimīgie teiks: Kristu,
kad mēs tevi kā nabagu esam
redzējuši, vai esam tevi,
lielo valdniek, trūkumā
esošu žēlojuši?

Liels tiesnesis viņiem
teiks: Tad, kad jūs palīdzē-
jāt nabagiem, dodami maizi,
pajumti, apģērbu, jūs pali-
dzējāt man pazemotam.

Un nevilcināsies taisnais
tiesnesis teikt tiem, kas pa
kreisi: Ejiet projām, nolā-
dētie, no šejienes elles
liesmās!

Jūs nicinājāt, neuzklausī-
jāt mani, lūdzošu ubagu, kai-
lam drēbes nedevāt, nerūpējā-
ties par vājo.

Grēcinieki teiks: Kristu,
kad mēs tevi, lielo valdniek,
kā nabagu vai nevarīgu nici-
not esam atraidījuši?

Zona clara castitatis
lumbos nunc praecingere,
in occursum magni regis
fer ardentis lampades.

Tagad apjot gurnus ar
šķistības spož jostu un nes
degošas lāpas pretim dibajam
kēniņam.

MORS ET VITA

Š. Guno (Ch. Gounod)

Mors et vita

Nāve un dzīvība

Pars prima. Mors

Pirmā daļa. Nāve

Prologus

Prologs

Horrendum est incidere
in manus Dei viventis.

Briemīgi ir krist dzīvā
Dieva rokās!

Vox Jesu

Jēzus balss

Ego sum Resurrectio et
Vita. Qui credit in Me,
etiamsi mortuus fuerit,
vivet; et Ego resuscitabo
eum in novissimo die.

Es esmu Augšāmcelsšanās un
Dzīvība. Kas man tic, tas
dzīvos, pat ja viņš būs mi-
ris, un es atkal atmodināšu
viņu pastarā dienā.

Requiem

Rekviēms

Introit et Kyrie.

Ievads un Kyrie.

Requiem aeternam...[Ⓜ]

Mūžīgu mieru...[Ⓜ]

A custodia matutina
usque ad noctem speret
Israel in Domino; quia
apud Dominum misericor-
dia; et copiosa apud Eum
redemptio. Et ipse redi-

No rīta sardzes līdz pat
naktij Israēlis cerē uz to
Kungu, jo pie tā Kunga ir žē-
lastība, un bagātīga pie Viņa
ir atpērtīšana. Un Viņš pats
atpestīs Israēli no visiem

[Ⓜ] Ar zvaigznīti atzīmētajās vietās seko rekviēma teksts
(sk. attiec. tulk.).

met Israel ex omnibus
iniquitatibus ejus.

Dies irae...[☩]

Felix culpa, quae ta-
lem meruit habere Re-
demptorem.

Quaerens me...[☩]

Pars secunda. Judicium
Somni mortuorum

Nr.1. Preludio

Nr.2. Tubae ad ultimum
judicium

Nr.3. Resurrectio
mortuorum

Cum autem venerit Fi-
lius Homini in majestate
Sua, et omnes angeli cum
Eo, tunc sedebit super
sedem majestatis Suae.

Judex

Sedenti in Throno et
Agnobenedictio, et ho-
nor, et gloria, et potes-
tas, in saecula saeculo-
rum.

Judicium electorum

Et congregabuntur ante
Eum omnes gentes; et se-
parabit eos ab invicem,
sicut pastor segregat
oves ab haedis: et statu-
et oves quidem a dextris,

grēkiem.

Dusmu diena...[☩]

Laimīga ir tā vaina, kas
peļņijusi tādu Pestītāju.

Meklēdams mani...[☩]

Otrā daļa. Tiesāšana.
Miruso miegs

Nr.1. Priekšspēle

Nr.2. Pastarās tiesas
taures

Nr.3. Miruso
augšāmcelšanās

Bet kad Cilvēka Dēls nāks
savā godībā un visi eņģeļi
līdz ar Viņu, tad Viņš sēdēs
uz savas godības troņa.

Tiesnesis

Tronī sēdošajam un Jēram
svētība un gods, un slava, un
vara mūžīgi mūžos.

Izredzēto tiesāšana

Un visas tautas tiks sa-
pulcinātas Viņa priekšā, un
Viņš tās šķirs vienu no ot-
ras, kā gans šķir avis no
āžiem, un stādīs avis pa savu
labo, bet āžus pa kreiso

haedos autem a sinistris.

Tunc dicet Rex his qui a dextris Ejus sunt: Venite, benedicti Patris Mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi.

Beati, qui lavant stolas suas in Sanguine Agni.

In memoria aeterna erit justus, ab auditione mala non timebit

Judicium rejectaneorum

Tunc dicet his, qui a sinistris Ejus sunt:

Discedite a Me, maledicti, in ignem aeternum, qui paratus est Diabolo et angelis ejus. Nescio vos, unde sitis.

Et dicent intra se: Ergo erravimus a via veritatis.

Pars tertia. Vita.
Visio Sancti Joannis

Et vidi Coelum novum, et Terram novam, primum enim Coelum et prima Terra abierunt. Et Mare jam non est.

Jerusalem coelestis

Et ego Joannes vidi sanctam civitatem, Jerusalem novam, descendentem

roku.

Tad ķēniņš sacīs tiem, kas no viņa pa labo roku: Nāciet šurp, jūs mana Tēva svētītie, iemantojiet valstību, kas jums ir sataisīta no pasaules iesākuma.

Svētīgi tie, kas mazgā savas drēbes Jēra asinīs.

Mūžīgā piemiņā paliks taisnais, viņš nebīsies no sliktām valodām.

Atraidīto tiesāšana

Tad Viņš sacīs tiem, kas no viņa pa kreiso roku:

Eita nost no manis, jūs nolādētie, mūžīgā ugunī, kas sataisīta velnam un viņa eņģeļiem. Es nezinu jūs, no kurienes esat.

Un viņi runās savā starpā: tātad mēs esam nomaldījušies no patiesības ceļa.

Trešā daļa. Dzīvība.

Svētā Jāņa vizija

Un es redzēju jaunu debesi un jaunu zemi, jo pirmā debess un pirmā zeme bija zuduši, un jūras vairs nav.

Debesu Jeruzaleme

Un es, Jānis, redzēju svēto pilsētu, jauno Jeruzalemi nokāpjam no debesīm, no Die-

de caelo a Deo, paratam
sicut sponsam ornata[m] vi-
ro suo.

Sanctus Dominus Deus
omnipotens, Qui erat, Qui
est, et Qui venturus est.

Vox magna in coelo

Et audiui vocem magnam
de Throno, dicentem:

Ecce, tabernaculum Dei
cum hominibus, et habita-
bit cum eis, et ipsi po-
pulus Ejus erunt, et Ipse
Deus cum eis erit eorum
Deus.

Lacrymae, dolor, mors,
amplius non exstabunt

Et absterget Deus om-
nem lacrymam ab oculis
eorum. Et mors ultra non
erit, neque luctus neque
clamor, neque dolor erit
ultra; quia prima abi-
erunt.

Ecce, omnia novata!

Et dixit Qui sedebat
in Throno:

Ecce, nova facio
omnia.

Et dixit mihi:

Scribe, quia haec ver-
ba fidelissima sunt et
vera.

Et dixit mihi:
ctum est.

va, sagatavotu kā savam vīrem
greznotu ligavu.

Svēts ir tas Kungs, visva-
renais Dievs, kas bija, kas
ir un kas nāks.

Stipra balss debesīs

Un es dzirdēju stipru bal-
si no trops sakām:

redzi, Dieva mājoklis pie
cilvēkiem, un Viņš mājos viņu
vidū, un tie būs Viņa ļaudis,
un Dievs pats būs ar viņiem
viņu Dievs.

Asaru, sāpju, nāves
vairs nebūs

Un nožāvēs Dievs visas
asaras no viņu acīm. Un nāves
vairs nebūs, nedz bēdu, nedz
vaidu, nedz sāpju vairs ne-
būs, jo, kas iepriekš ir bi-
jis, ir pagājis.

Redzi, viss ir atjaunots!

Un tas, kas sēdēja goda
krēslā, teica:
redzi, visu es daru jaunu.

Un Viņš man sacīja:
raksti! Jo šie vārdi ir
neapšaubāmi un patiesi.

Un Viņš man sacīja:
ir noticis.

Coro celeste

Ego sum Alpha et Omega, initium et finis. Ego scienti dabo de fonte aquae vivae gratis. Qui vicerit possidebit haec: et ero illi Deus, et erit ille Mihi filius.

Ecce, tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis.

Gran coro

Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis, et ipsi populus Ejus erunt, et Ipse Deus cum eis erit eorum Deus.

Hosanna in excelsis Deo!

Debesu koris

Es esmu Alfa un Omega, iesākums un gals. Es došu izslāpušajam no dzīvā ūdens avota bez maksas. Kas uzvarēs, tas to iemantos, un es būšu viņa Dievs, un viņš būs mans dēls.

Redzi, Dieva mājoklis pie cilvēkiem, un Viņš mājās viņu vidū.

Lielais koris

Redzi, Dieva mājoklis pie cilvēkiem, un Viņš mājās viņu vidū, un tie būs Viņa ļaudis, un Dievs pats būs ar viņiem viņu Dievs.

Oziannā Dievam augstībā!

Adoramus te, Christe,
et benedicimus tibi: quia
per sanctam crucem et
passionem tuam redemisti
mundum.

Qui passus es pro no-
bis, Domine, miserere
nobis!

Adspice, Domine, de
sede sancta tua et cogi-
ta de nobis!

Inclina, Deus meus,
aurem tuam et audi!

Aperi oculos tuos et
vide tribulationem
nostrem!

Ascendo ad Patrem me-
um et Patrem vestrum, al-
leluja, Deum meum et Deum
vestrum.

Elevatis manibus bene-
dixit eis et ferebatur in
coelum. Alleluja!

Palestrina (Palestrina)
F. Roselli (F. Rosselli)

Mēs pielūdzam Tevi, Kris-
tu, un mēs Tevi cildinām, jo
Tu ar svēto krustu un savām
ciešanām esi atpestījis pa-
sauli.

Tu, kas esi cietis par
mums, Kungs apžēlojies par
mums!

F. Mendelsohn-Bartoldi
(F. Mendelssohn Bartholdy)

Skaties, Kungs, no sava
svētā sēdekļa un domā par
mums!

Pievērs savu ausi, mans
Dievs, un uzklausi!

F. Mendelsohn-Bartoldi
(F. Mendelssohn Bartholdy)

Atver savas acis un redsi
mūsu mokas!

J. Handels (J. Handl, arī Gallus)

Es uzkāpju debesī pie sa-
va Tēva un jūsu Tēva, alelu-
ja, pie sava Dieva un jūsu
Dieva.

Rokas pacēlis, viņš tos
svētīja un tika uzcelts debe-
sīs. Alleluja!

G.Aihingers (G.Aichinger)

Assumpta est Maria in
coelum,

gaudent angeli, lau-
dantes benedicunt Domi-
num. Alleluja!

Marija ir uzņemta debesīs,

priecājas engeli, slavēda-
mi cildina to Kungu, Aleluja!

Palestrīna (Palestrina)

Attandite, uniyersi
populi, et videte dolorem
meum.

Skatieties, visi ļaudis,
un redziet manas sāpes.

J.Arkadelts (J.Arcadelt)

Palestrīna (Palestrina)

Ave, Maria,
gratia plena,
Dominus tecum,
benedicta tu in mulieri-
bus et benedictus
fructus ventris tui,
Jesus Christus!

Esi sveicināta, Marija, tu
žēlastības pilna, tas Kungs
ir ar Tevi! Tu esi augsti
teicama starp sievietēm, un aug-
sti teicams ir tavas miesas
auglis, Jēzus Kristus!

Sancta Maria,
mater Dei,
ora pro nobis peccatori-
bus nunc et in hora
mortis nostrae. Amen.

Svētā Marija, Dieva māte,
lūdz par mums grēciniekiem
tagad un mūsu nāves stundā!

(Sancta Maria,
regina coeli,
dulcis et pia,
o Mater Dei,
ora pro nobis peccatori-
bus ut cum electis te
videamus.)

Svētā Marija, debesu ķēni-
piene, maigā un žēlsirdīgā,
ak Dieva Māte, lūdz par mums
grēciniekiem, lai mēs skatītu
Tevi kopā ar izredzētajiem.

H.L.Haslers (H.L.Hasler)
Dž.Danstebis (J.Dunstable)

Ave maris stella,
Dei mater alma,
atque semper virgo,
felix coeli porta.

Sumens illud Ave
Gabrielis ore,
funda nos in pace,
mutans nomen Evae.

Solve vincla reis,
profer lumen cecis,
mala nostra pelle,
bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem:
sumat per te preces,
qui pro nobis natus
tulit esse tuus.

Virgo singularis
inter omnes mitis,
nos culpis solutos
mites fac et castos.

Vitam praesta puram,
iter para tutum,
ut videntes Jesum
semper collaetemur.

Ave, Regina coelorum,
Ave, Domina angelorum:
salve, radix sancta,
salve, porta,

Esi sveicināta, jūras
zvaigzne, Dieva māte, svēti-
bas devēja un mūžīgi jaunava,
laimīgie debesu vārti.

Pienemdama to sveicienu no
Gabriēla mutes, pildi mūs ar
mieru, mainot Ievas vārdu.

Atraisi vainīgajiem sai-
tes, atklāj gaismu aklajiem,
aizdzen mūsu bēdas, izlūdzies
visus labumus.

Rādi, ka esi māte: lai
pieņem caur tevi lūgšanas
tavs dēls, kurš dzimis par
mums.

Izredzētā jaunava starp
visām maigākā, mūs, no vaināni
atbrīvotus, dari mierīgus un
šķīstus.

Dāvā apskaidrotu dzīvi,
paver drošu ceļu, lai, redzot
Jēzu, mēs vienmēr kopīgi
priecātos.

O. di Lasso
(O. di Lasso, arī de Lassus)
J.Obrechts (J.Obrecht)

Esi sveicināta, debesu ķē-
niņiene, esi sveicināta, an-
ģeļu valdniece, esi sveicinā-
ta, svētais pirmsākums, vār-

ex qua nobis (mundo)
lux est orta!

Gaude, Virgo gloriosa,
super omnes speciosa!
Vale, o valde decora,
et pro nobis semper
Christum exora!

ti, no kurienes mums (pasau-
lei) gaisma ir aususi!

Priecājies, cildenā jauna-
va, par visām skaistākā! Esi
sveika, ak, visdaiļākā, un
lūdz vienmēr Kristu par mums!

O. di Lasso (O. di Lasso)

V.A.Mocarts (W.A.Mozart)

Š.Guno (Ch.Gounod)

Ave verum corpus
Christi, natum de (ex)
Maria virgine, vere pas-
sum, immolatum in cruce
pro homine. Cujus latus
perforatum unda fluxit et
sanguine. Esto nobis
prægustatum in mortis
examine.

O Jesu dulcis, o Jesu
pie, o Jesu Fili Mariae,
tu nobis miserere (mise-
rere mei). Amen.

Esi sveicināta, patiesā
Kristus miesa, kas dzimusi no
jaunavas Marijas, patiešām
cietusi, upurēta pie krusta
par cilvēkiem. No viņa caur-
durtajiem sāniem plūda ūdens
un asinis, Esi mums baudījums
pirms nāves stundas.

Ak mīļais Jēzu, ak žēli-
gais Jēzu, ak Jēzu, Marijas
dēls, apžēlojies par mums
(apžēlojies par mani). Amen.

F.Mendelsons-Bartoldi

(F.Mendelssohn Bartholdy)

Beati omnes, qui ti-
ment Dominum, qui ambu-
lant in viis ejus.

Svētīgi visi, kas bīstas
to Kungu, kas staigā Viņa
ceļus.

Benedixisti, Domine,
terram tuam,
avertisti captivitatem
Jacob,

Dž.Gabriēli (G.Gabrieli)

Tu, Kungs, esi apžēlojies
par savu zemi, atgriezis Jē-
kabu no gūsta, piedēvis savas
tautas noziegumu, pārsēdzis

remisisti iniquitatem
plebis tuae,
operuisti omnia peccata
eorum.

ar aizmirstību visus viņus
grēkus.

Palestrina (Palestrina)

Canite tuba in Sion,
quia prope est dies Domi-
ni! Ecce venit ad salvan-
dum nos;

Pūtiet tauri Ciānā, jo tu-
vu ir tā Kunga diena! Lūk,
Viņš nāk, lai mūs pestītu.

erunt prava in directa
et aspera in vias planas;
veni, Domine, et noli
tardare! Alleluja!

Visi, kas ir liks, tiks
iztaisnots un nelidzenumi
kļūs par līdzeniem ceļiem.
Nāc, Kungs, un apskavējies!
Aleluja!

Palestrina (Palestrina)

Christus factus est
pro nobis obediens usque
ad mortem, mortem autem
crucis.

Kristus mūsu dēļ kļuva pa-
klausīgs līdz nāvei, līdz pat
krusta nāvei.

Propter quod et Deus
exaltavit illum et dedit
illi nomen, quod est su-
per omne nomen.

Tāpēc arī Dievs viņu ir
paaugstinājis un dāvinājis
viņam vārdu, kas ir pāri vi-
šiem vārdiem.

Dž.F.Anerio (G.F.Anerio)

Christus resurgens ex
mortuis jam non moritur;
mors illi ultra non domi-
nabitur.

Kristus, augšāmcēlies no
mirušiem, vairs nemirst; nāve
pār viņu vairs nevaldīs.

Quod enim mortuus est
peccato, mortuus est se-
mel, quod autem vivit,
vivit Deo, alleluja!

Jo patiesi, mirdams grē-
kam, viņš ir miris reiz par
visām reizēm, bet, dzīvs bū-
dams, viņš dzīvo Dievam,
aleluja!

Mortuus est semel propter delicta nostra, et resurrexit propter justificationem nostram. Alleluja!

Viņš ir miris vienreiz mūsu pārkāpumu dēļ un augšāmcēlies mūsu attaisnošanas dēļ. Aleluja!

P.Ebens (P.Eben)

De angelis

Michael coeli signifer,
Gabriel mundi lucifer,
Raphael, tres archangeli
Christi et omnes angeli

animas atque corpora
nostra per cuncta saecula
tutentur ab insidiis
et hostium perfidiis.

Hi nos semper custodiant
et post mortem suscipiant.

Angelorum altissimo
benedicamus domino.
Sit benedicta trinitas,
cui dicamus gratias.

Destruxit quidem
claustra inferni et subvertit potentias diaboli.

Dextera Domini fecit
virtutem,
dextera Domini exaltavit
me,

Par eņģeļiem

Mihaēls, debesu karognesējs, Gabriēls, pasaulei gaismas nesējs, Āfaēls, trīs Kristus virsēņģeļi un visi eņģeļi

mūsu dvēseles un miesas cauri visiem laikiem lai viņi aizsargā no viltības un ienaidnieku nodevības.

Lai viņi mūs vienmēr sargā un pieņem pēc nāves.

Slavināsim eņģeļu visaugsto valdnieku. Lai augsti teikta Trīsvienība, viņai lai mēs pateicamies!

Palestrīna (Palestrina)

Patiesi, viņš ir sagrāvis elles mūrus un iznīcinājis velna varu.

O. di Laso (O. di Lasso)

Tā Kunga labā roka ir darījusi varenus darbus, tā Kunga labā roka ir mani paugstinājusi. Es nemiršu, bet

non moriar, sed vivam,
et narrabo opera Domini.

dzīvošu un sludināšu tā Kunga
darbus.

O. di Laso (O. di Lasso)

Dixit Joseph undecim
fratribus suis: ego sum
Joseph, quem vendidistis
in Aegyptum. Adhuc vivit
pater noster senior, de
quo dixeratis mihi? Ite!
adducite eum ad me, ut
possit vivere.

Jāzepe sacīja saviem vien-
padsmit brāļiem: Es esmu JĀ-
zepe, kuru jūs pārdevāt uz
Ēģipti. Vai dzīvs vēl mūsu
vecais tēvs, par kuru jūs man
stāstījāt? Ejiet! Atvediet
viņu pie manis, lai viņš ve-
rētu dzīvot!

V. Zeļenskis (W. Zieleński)

Domus mea domus ora-
tionis vocabitur, dicit
Dominus. In ea omnis, qui
petit, accipit, et qui
querit, invenit, et pul-
santi aperietur.

Mans nams tiks saukts par
lūgšanas namu, saka tas Kungs.
Tajā ikkatrs, kas lūdz, dabū,
un, kas meklē, atrod, un tam,
kas klauvē, tiks atvērts.

T.L. de Viktorija

(T.L. de Victoria, arī da Vittoria)

Duo Seraphim clamabant
alter ad alterum: Sanctus
Dominus Deus Sabaoth.
Plena est omnis terra
gloria ejus.

Divi zēravi sauca viens
otram: Svēts ir tas Kungs
Dievs Cebaots! Visa zeme ir
pilna Viņa godības!

Tres sunt, qui testi-
monium dant in coelo: Pa-
ter et Verbum et Spiritus
Sanctus, et hi tres unum
sunt.

Trīs ir, kas dod liecību
debesīs: Tēvs un Vārds, un
Svētais Gars, un Šie trīs ir
viens.

Sanctus Dominus Deus
Sabaoth: Plena est omnis
terra gloria ejus.

Svēts ir tas Kungs Dievs
Cebaots! Visa zeme ir pilna
Viņa godības!

O. di Laso (O. di Lasso)

Ecce, appropinquat hora et filius hominis tradetur in manus peccatorum.

Lūk, tuvojas stunda, un Cilvēka Dēls tiks nodots grēcinieku rokās.

J. Galluss (J. Gallus, arī Handl)

Ecce, quomodo moritur justus, et nemo percipit corde: viri justii tolluntur, et nemo considerat: a facie iniquitatis sublatus est justus: et erit in pace memoria ejus.

Lūk, kā mirst taisnais, un neviens to neaptver savā prātā; taisnīgi vīri tiek aizrauti projām, un neviens to neievēro. No netaisnības taisnais ir atbrīvots, un mierā būs viņa piemiņa.

In pace factus est locus ejus, et in Sion habitatio ejus, et erit in pace memoria ejus.

Mierā ir sagatavota viņa vieta, un Ciānā viņa mājoklis, un mierā būs viņa piemiņa.

Tamquam agnus coram tondente se obmutuit et non aperuit os suum: de angustia et de judicio sublatus est.

Tā kā jērs apklust cirpēja priekšā un neatver savu muti, no grūtībām un tiesāšanas viņš ir atbrīvots.

Et erit in pace memoria ejus.

Un mierā būs viņa piemiņa.

O. di Laso (O. di Lasso)

Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi:

Izglāb mani, Kungs, no maniem ienaidniekiem, pie Tevis es patveros.

Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Māci man darīt pēc Tava prāta, jo Tu esi mans Dievs.

O. di Laso (O. di Lasso)

Exaudi nos, Domine,
quoniam benigna est mise-
ricordia tua, et secundum
multitudinem miserationum
tuarum respice nos, Do-
mine.

Uzklausi mūs, Kungs, jo
bagātīga ir Tava žēlastība,
un ar savu lielo apžēlošanos
piemini mūs, Kungs!

A. Skerlati (A. Scarlatti)

Exultate Deo, adjutori
nostro, Alleluja.

Jubilare Deo Jacob.
Alleluja.

Gavilējiet Dievam, mūsu
palīgam, aleluja!

Dziediet Jēkaba Dievam,
aleluja!

Palestrina (Palestrina)

Fratres, ego enim ac-
cepi a Domino, quod et
tradidi vobis.

Quoniam Dominus Jesus
in qua nocte tradebatur,
accepit panem et gratias
agens fregit et dixit:

Accipite et manducate:
hoc est corpus meum; hoc
facite in meam commemora-
tionem.

Brāļi, jo no tā Kunga es
esmu sapēmis, ko arī mācīju
jums:

ka tas Kungs Jēzus tani
naktī, kad tas tapa nodots,
pēma maizi, pateikdamies pār-
lauza un sacīja:

Ņemiet un ēdiet! Tā ir ma-
na miesa; to dariet, mani
pieminēdami.

T.L. de Viktorija (T.L. da Vittoria)

Genitori Genitoque
laus et jubilatio,
salus, honor, virtus
quoque
sit et benedictio:
procedenti ab utroque
compar sit laudatio.
Amen.

Radītājam un Dēlam lai
slava un gaviles, lai svei-
ciens, gods, arī spēks un
svētība; lai tāda pati slava
tam, kas iziet no viņiem
abiem (Svētajam Garam)! Amen.

J.P.Svēlīnks

(J.P.Sweelinck, arī Sweling)

Hodie Christus natus est,
alleluja, noe,
Hodie salvator apparuit,
Hodie in terra canunt
angeli,
laetantur archangeli,
Hodie exultant justi
dicentes:

Gloria in excelsis Deo.
Alleluja, Noe!

Šodien ir dzimis Kristus,
aleluja, noe! Šodien ir parādījies Pestītājs, šodien virs zemes dzied eņģeļi, priecājas virsēņģeļi, šodien gaviļē taisnīgie, saukdami: Gods Dievam augstībā! Aleluja, noe!

Dž.A.Perti (G.A.Perti)

Inter vestibulum et
altare plorabunt sacerdotēs,
ministri Domini, dicentes:
Parce, Domine,
parce populo tuo et ne des haereditatem tuam in opprobrium.

Starp tempļa priekštelpu un altāri vaimanās priesteri, tā Kunga kalpi, saukdami: Saudzē, Kungs, saudzē savu tautu un nepieļauj, ka Tavs mantojums nonāk negodā!

Palestrīna (Palestrina)

Jerusalem!
Convertere ad Deum tuum!
Convertere ad Dominum
Deum tuum!

-Jeruzaleme! Atgriezies pie sava Dieva! Atgriezies pie tā Kunga, sava Dieva!

Dž.Gabriēli (G.Gabrieli)

Jubilate Deo, omnis terra!
quia sic benedicetur homo, qui timet Dominum.

Jubilate Deo, omnis terra! Deus Israel conjungat vos, et ipse sit

Gaviļējiet Dievam, visa pasaule!

Jo tā tiks svētīts cilvēks, kas bistas to Kungu.

Gaviļējiet Dievam, visa pasaule! Lai Israēļa Dievs jūs vieno, un lai Viņš pats

vobiscum; mittat vobis
auxilium de Sancto, et
de Sion tueatur vos!

Jubilare Deo, omnis
terra! Benedicat vobis
Dominus ex Sion, qui fe-
cit coelum et terram.

Jubilare Deo, omnis
terra! Servite Domino in
laetitia!

Jubilare Deo, omnis
terra, servite Domino in
laetitia, introite (in-
trate) in conspectu ejus
in exultatione, scitote
quoniam Dominus ipse est
Deus, ipse fecit nos, et
non ipsi nos; populus
ejus, et oves pascuae
ejus.

Introite portas ejus
in confessione, atria
ejus in Hymnis, confite-
mini illi, laudate nomen
ejus, quoniam suavis est
Dominus, in aeternum mi-
sericordia ejus, et usque
in generationem veritas
ejus.

Gloria Patri et Filio,
et Spiritui Sancto, sicut
erat in principio et nunc
et semper et in saecula
saeculorum. Amen.

ir ar jums; lai sūta jums pa-
līdzību no Svētās vietas un
no Ciēnas jūs aizsargā!

Gavilējiet Dievam, visa
pasaule! Lai svēti no Ciēnas
jūs tas Kungs, kurš radījis
debesis un zemi.

Gavilējiet Dievam, visa
pasaule! Kalpojiet tam Kun-
gam liksmībā!

Palestrina (Palestrina)

Gavilējiet Dievam, visa
pasaule! Kalpojiet tam Kungam
ar prieku, nāciet Vīpa vaiga
priekšā ar gavilēm! Atzīs-
tiet, ka tas Kungs ir Dievs,
Vīpš mūs ir darījis, un ne
mēs pašī, Vīpa tauta un Vīpa
ganību avis.

Ieeita pa Vīpa vārtiem ti-
cībā, Vīpa pagalmos ar slavas
dziesmām. Atzīstiet Vīpu,
slavējiet Vīpa vārdu, jo tas
Kungs ir vēlīgs, Vīpa žēlas-
tība paliek mūžīgi un Vīpa
patiesība uz paaudžu paaud-
zēm.

Slava Tēvam un Dēlam, un
Svētajam Garam, tā bija sāku-
mā un tagad, un vienmēr, un
mūžīgi mūžam. Amen.

Justorum anime in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis: visi sunt oculis insipientium mori: illi autem sunt in pace.

Laudate Dominum omnes gentes,

laudate eum omnes populi, quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, et veritas Domini manet in aeternum.

Mater amabilis,
Ora pro nobis,
Sancta Maria,
Ora pro nobis.

Mater gratiae

Maria, mater gratiae,
mater misericordiae,
tu nos ab hoste protege
et hora mortis suscipe!

Miserere mei, Deus, •
qui dixisti: nolo mortem

O. di Laso (O. di Lasso)

Taisnīgo dvēseles ir Dieva rokā, un tos neskars nāves mokas: nesaprātīgo acīm viņi liekas miruši, bet viņi dus mierā.

Palestrina (Palestrina)

Teiciet to Kungu, visi pagāni!

Slavējiet. Viņu, visas tautas, jo Viņa žēlastība ir varena pār mums, un tā Kunga patiesība paliek mūžīgi.

V.A.Mocarts (W.A.Mozart)

Mīļā māte, lūdz par mums,
Svētā Marija, lūdz par mums.

Džezualdo (Gesualdo di Venosa)

Žēlastības māte

Marija, žēlastības māte,
žēlsirdības māte, aizstāvi
mūs no ienaidnieka un pieņem
mūs nāves stundā!

Žoskēns Deprē

(Josquin Desprez, arī des Prés)

Apžēlojies par mani, Dievs,
Tu, kas esi teicis: es negri-

peccatoris, sed ut con-
vertatur et vivat.

Misericordias Domini
cantabo in aeternum.

O bone Jesu, miserere
nobis, quia tu creasti
nos, tu redemisti nos
sanguine tuo pretiosis-
simo.

O crux ave, spes unica
hoc passionis tempore,

auge piis justitiam,
reisque dona veniam.

Oculus non vidit, nec
auris audivit, nec in cor
hominis ascendit, quae
praeparavit Deus his, qui
diligunt illum.

Offertorium de Venerabili

Venite, populi, venite,
venite de longe,
venite, populi et ad-
miramini gentes,

bu grēcinieka nāvi, bet lai
vipš atgriežas un dzīvo.

V.A.Mocarts (W.A.Mozart)

Es dziedāšu par tā Kunga
žēlastību mūžīgi.

Palestrina (Palestrina)

Ak labais Jēzu, apžēlojies
par mums, jo Tu radīji mūs,
Tu atpestīji mūs ar savām
dārgām asinīm.

Palestrina (Palestrina)

Ak krusts, esi sveikts,
vienīgā cerība šai ciešanu
laikā,

dievbijīgajiem vairo tais-
nīgumu un vainīgajiem dāvā
piedošanu.

O. di Lasso (O. di Lasso)

Acs nav redzējusi, un arī
auss nav dzirdējusi, un arī
cilvēka sirds nav sajutusi,
ko Dievs ir sagatavojis tiem,
kas Vipu mīl.

V.A.Mocarts (W.A.Mozart)

Ofertorijs par Godājamo

Nāciet, ļaudis, nāciet,
nāciet no tālienes,
nāciet, ļaudis, un apbrī-
nojiet tautas;

venite, an alia natio
tam grandis quae habet
Deos appropinquantes si-
bi, sicut Deus, Deus nos-
ter adest nobis, cujus in
ara veram praesentiam
contemplamur jugiter per
fidem vivam;

an alia natio tam
grandis!

O sors cunctis beatior,

o sors sola fidelium,
quibus panis fractio et
calicis communio est in
auxilium.

Eja ergo epulemur in
azymis veritatis et sin-
ceritatis;

eja ergo epulemur et
inebriemur vino laetitiae
sempiternae;

an alia natio tam
grandis.

Venite, populi, venite!

O lux beata, trinitas
et principalis unitas,
jam sol recedit igneus,
infunde lumen cordibus.

Te mane laudem carmine,
te deprecemur vespere,
te nostra duplex gloria
per cuncta laudet saecula.

nāciet, vai ir cita tauta
tik liela, kam ir dievi, kas
tai ir tuvojušies, kā Dievs,
mūsu Dievs ir pie mums, kura
patieso klātbūtni mēs pastā-
vīgi skatām Viņa altārī ar
dzīvu ticību.

Vai ir cita tauta tik
liela?

Ak likten, kas esi laimī-
gāks par visiem citiem,

ak, likten, kas lemts ti-
kai ticīgajiem, kuriem maizes
laušana un biķera kopība ir
kā palīdzība.

Ak, tāpēc lai mielojamies
ar patiesības un skaidrības
maizi;

ak, tāpēc mielosimies un
noreibsim no mūžīgās līksmī-
bas vīna.

Vai ir cita tauta tik
liela?

Nāciet, ļaudis, nāciet!

F.Mendelsons-Bartoldi
(F.Mendelssohn Bartholdy)

Ak svētā gaisma, Trīsvie-
nība un sākotnējā vienība,
jau aiziet ugunīgā saule, ie-
lej gaismu sirdīs.

Lai slavēju Tevi ar dzies-
mu rītos, lai lūdzamies Tevi
vakarā, lai mūsu divkāršā
slava Tevi cildina mūžīgi
mūžos.

Palestrina (Palestrina)

Omnes amici mei dereliquerunt me, et praevaluerunt insidiantes mihi.

Tradidit me, quem diligebam, et terribilibus oculis plaga crudeli percutientes aceto potabant me.

Inter iniquos projece-
runt me et non peperce-
runt animae meae.

Visi mani draugi ir mani
atstājuši, un slepeni uzbru-
cēji ir mani pieveikuši.

Nodeva mani tas, ko es mī-
lēju, un, ar briesmīgiem ska-
tieniem nežēlīgas brūces cir-
zdamī, ar etiķi dzirdīja
mani.

Starp ļaundarīem atstāja
mani un nesaudzēja manu dzī-
vību.

Palestrina (Palestrina)

J. Galluss (J. Gallus, arī Handl)

O vos omnes, qui tran-
sitis per viam, attendite
et videte, si est dolor
similis sicut dolor meus.

(Attendite, universi
populi, et videte dolorem
meum.)

Quoniam vindemiavit
me, ut locutus est Domi-
nus in die irae furoris
sui.

Jerusalem, convertere
ad Dominum, Deum tuum.

Ak, jūs visi, kas ejat ga-
rām pa ceļu, uzlūkojiet un
raugiet, vai ir vēl kur tādas
sāpes kā manas (sāpes).

(Uzlūkojiet, visi ļaudis,
un raugiet manas sāpes.)

Jo tās mani ir pazudināju-
šas, kā tas Kungs ir teicis
savas niknās dusmības dienā.

Jeruzaleme, atgriezies pie
tā Kunga, sava Dieva!

Palestrina (Palestrina)

Popule meus, quid feci
tibi? Aut in quo contris-
tavi te? Responde mihi!
Quia eduxi te de terra
Aegypti; parasti crucem

Mana tauta, ko es tev esmu
nodarījis? Vai ar ko esmu te-
vi apbēdinājis? Atbildi man!
Tāpēc, ka es esmu izvedis te-
vi no Ēģiptes zemes, tu sagā-

Salvatori tuo.

Agios o Theos.
Sanctus Deus.
Agios Ischyros.
Sanctus Fortis.
Agios Athanatos,
eleison imas.
Miserere nobis.

Posuerunt me in lacu
inferiori, in tenebrosis
et in umbra mortis.

Quam benignus es, o
Domine Deus, omnibus in
te sperantibus et anima-
bus te timentibus;

quantum bonum est, in
silentio praestolari sa-
lutare tuum.

O beatum hominem, cui
tu protector es, Domine,
spes ejus in te, Domino
Deo, ipsius, qui coelum
et terram fecisti.

Quare fremuerunt gen-
tes et populi meditati
sunt inania?

tavoji krustu savam Pestī-
tājam?

Svētais Dievs,
Svētais Dievs,
Svētais Visvarenais,
Svētais Visspēcīgais,
Svētais Nemirstīgais,
žēlo mūs,
apžēlojies par mums!

M.A. Indženjēri (M.A. Ingegneri)

Viņi ir ielikuši mani el-
les bedrē tumsībā un nāves
ēnā.

O. di Lasso (O. di Lasso)

Cik Tu esi labvēlīgs, ak
Kungs Dievs, visiem, kas uz
Tevi paļaujas, un dvēselēm,
kas Tevi bīstas.

Cik labi ir klusumā gaidīt
uz Tavu pestīšanu.

Ak laimīgais cilvēks, kuram
Tu, Kungs, esi aizstāvis, vi-
ņa cerība ir uz Tevi, viņa
paša Kungu Dievu, kurš esi
radījis debesis un zemi.

Palestrīna (Palestrina)

Kāpēc pagāni trako un tik
neprātīgas ir ļaužu domas?

O. di Laso (O. di Lasso)

Quia persecutus est
inimicus animam meam: hu-
miliavit in terra vitam
meam.

Jo iensidnieks vajā manu
dvēsēli, viņš ir saminis manu
dzīvību pie zemes.

Palestrina (Palestrina)

Qui intingit mecum ma-
num in paropside, hic me
traditurus est in manus
peccatorum.

Kas ar mani mērc savu roku
bļodā, tas mani nodos grēci-
nieku rokās.

Melius illi erat, si
natus non fuisset. Bonum
erat ei, si natus non
fuisset homo ille.

Tam būtu labāk, ja viņš
nebūtu dzimis. Labi tam būtu,
ja tas cilvēks nemaz nebūtu
dzimis.

F. Mendelsohn-Bartoldi
(F. Mendelssohn Bartholdy)

Qui regis Israel, in-
tende, qui deducis velut
ovem Joseph, qui sedes
super Cherubim, intende!

Tu, kas valdi Israēli, uz-
klausī! Tu, kas vadi Jāzēpu
kā avi, Tu, kas sēdi pār ķe-
rubiem, uzklausī!

Gloria Patri et Filio
et Spiritui Sancto.

Slava Tēvam un Dēlam, un
Svētajam Garam!

O. di Laso (O. di Lasso)

Quoniam qui talia
agunt, regnum Dei non
consequentur.

Jo tie, kuri tā dara, ne-
iemantos Dieva Valstību.

V.A. Mocarts (W.A. Mozart)

Regina coeli, laetare,
alleluja;

Debesu ķēnīpiene, priecā-
jies, aleluja.

Quia quem meruisti
portare, alleluja,

jo Tas, kuru tu bijī pel-
nijusi nest, aleluja,

Resurrexit sicut dixit,
alleluja.

Ora pro nobis Deum,
alleluja!

ir augšāmcēlies, kā viņš
ir teicis, aleluja.

Lūdz par mums Dievu, ale-
luja!

J. Kampanuss-Vodnanskis
(J. Campanus Vodnansky)

Rorando coeli defluant,
nubesque iustum depluant;
aperta terrae machina,
florem salutis germina!

Lai debesīs nolīst lāsoda-
mas, un mākoņi lai izlej
taisnību; atvērtā zeme, liec
plaukt pestīšanas ziedam!

Palestrīna (Palestrina)

Rorate, coeli, desuper
et nubes pluant justum,
aperiatur terra et germi-
net Salvatorem.

Lāsojiet, debesīs, no aug-
šienes, un padebeši lai izlej
taisnību, lai zeme atveras un
rada Pestītāju.

Ostende nobis, Domine,
misericordiam tuam et sa-
lutare tuum da nobis.

Rādi mums, Kungs, savu
žēlsirdību un dod mums savu
pestīšanu.

Veni, Domine, et noli
tardare! Alleluja!

Nāc, Kungs, un nekavējies!
Aleluja!

O. di Laso (O. di Lasso)

Salve, Regina, mater
misericordiae, vita, dul-
cedo et spes nostra;

Esi sveicināta, valdniece,
žēlsirdības māte, dzīvība,
maigums un mūsu cerība!

salve, ad te clamamus,
exules filii Evae, ad te
suspiramus gementes et
flentes in hac lacrymarum
valle.

Esi sveikta, uz tevi mēs
saucam, izraidītie Ievas bēr-
ni, uz tevi raidām savas no-
pūtas, vaimanādami un raudā-
dami šajā asaru ielejā.

Eia ergo advocata nos-
tra, illos tuos miseri-
cordes oculos ad nos con-
verte et Jesum, benedic-
tum fructum ventris tui

Ak mūsu aizstāve, pievērs
mums savas žēlsirdīgās acis
un pēc šīs trimdas ļauj mums
skatīt Jēzu, savas miesas
svētīto augli.

nobis post hoc exilium
ostende,

o clemens, o pia, o
dulcis Virgo Maria!

Ak žēlīgā, ak mīļā, ak
maigā Jaunāva Marija!

Palestrīna (Palestrina)

Sicut cervus desiderat
ad fontes aquarum: ita
desiderat anima mea ad
te, Deus.

Sitivit anima mea ad
Deum, fontem vivum: quan-
do veniam et apparebo an-
te faciem Dei?

Fuerunt mihi lacrymae
meae panes die ac nocte,
dum dicitur mihi quoti-
die: ubi est Deus tuus?

Kā briedis ilgojas pēc
ūdens avotiem, tā mana dvēse-
le ilgojas pēc Tevis, Dievs!

Mana dvēsele ir izslāpusi
pēc Dieva, dzīvā avota. Kad
es nākšu un parādīšos Dieva
vaiga priekšā?

Manas asaras ir mana barī-
ba dienu un nakti, kad ik
dienas uz mani saka: Kur ir
tavs Dievs?

O. di Lasso (O. di Lasso)

Super flumina Babylo-
nis, illic sedimus et
flevimus, dum recordare-
mur tui Sion.

Pie Bābeles upēm, tur mēs
sēdējām un raudājām, kad pie-
minējām tevi, Ciānu.

F. Mendelsohn-Bartoldi

(F. Mendelssohn Bartholdy)

Surrexit Christus,
spes mea. Praecedet vos
in Galileam, Alleluja!

Ir augšāncēlies Kristus,
mana cerība. Vīpā aizies jums
pa priekšu uz Galileju. Ale-
luja!

F. Mendelsohn-Bartoldi

(F. Mendelssohn Bartholdy)

Surrexit pastor bonus,
qui animam suam posuit

Ir augšāncēlies labais
gans, kas savu dzīvību ir at-

pro ovibus suis et pro grege suo mori dignatus est.

Alleluja!

Tenebrae factae sunt, dum crucifixissent Jesum Judaei.

Et circa horam nonam exclamavit Jesus voce magna: Deus meus, ut-quid me dereliquisti?

Exclamans Jesus voce magna ait: Pater, in manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. Et inclinato capite emisit spiritum.

Tunc unus ex militibus lancea latus ejus perforavit, et continuo exivit sanguis et aqua.

Et velum templi scissum est a summo usque deorsum, et omnis terra tremuit.

Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinete hic et vigilate mecum. Nunc videbitis turbam, quae circumdabit me. Vos

devis par savām avīm un uzskatījis par cienīgu mirt par savu ganāmpulku.

Aleluja!

M.A.Indženjēri (M.A.Ingegneri)
J.G.Albrechtsbergers
(J.G.Albrechtsberger)

Tapa tumšs pār visu zemi, kad jūdi bija piesituši Jēzu krustā.

Un ap devīto stundu Jēzus iekliedzās stiprā balsī: Mans Dievs, kāpēc Tu mani esi atstājis?

Iesaukdamies Jēzus stiprā balsī saka: Tēvs, Tavās rokās es nododu savu garu! Un, noliecis galvu, viņš izlaida garu.

Tad viens no kareivjiem viņam iedūra sānos šķēpu, un tūdaļ iztecēja asinis un ūdens.

Un tempļa priekšskars pārplīsa no augšas līdz apakšai, un notricēja visa zeme.

O. di Lasso (O. di Lasso)
Dž.Martīni (G.Martini)

Mana dvēsele ir noskumusi līdz nāvei. Pālieciet šeit un esiet ar mani nomodā. Tagad jūs redzēsīt pūli, kas ielenks mani. Jūs sāksīt

fugam capietis et ergo
vadam immolari pro vobis.

bēgt, un es iešu ziedoties
par jums.

Palestrīna (Palestrina)

Tu es Petrus, et super
hanc petram aedificabo
ecclesiam meam, et portae
inferi non praevallebunt
adversus eam, et tibi da-
bo claves regni coelorum.

Tu esi Pēteris, un uz šās
klints* es celšu savu drau-
dzi, un elles vārtiem to ne-
būs uzvarēt, un es tev došu
debesu valstības atslēgas.

Quodcumque ligaveris
super terram, erit liga-
tum et in coelis, et
quodcumque solveris super
terram, erit solutum et
in coelis, et tibi dabo
claves regni coelorum.

Ko tu sasiesi virs zemes,
tas būs sasiets arī debesis,
un, ko tu atraisīsi virs ze-
mes, tas būs atraisīts arī
debesis, un es tev došu debe-
su valstības atslēgas.

F. Mendelsohn-Bartoldi
(F. Mendelssohn Bartholdy)

Tulerunt Dominum meum,
et nescio, ubi posuerunt
eum. Si tu sustulisti
eum, dicito mihi et ego
tollam.

Vīpi manu Kungu paņēmuši,
un es nezinu, kur vīpi to li-
kuši. Ja tu to esi aiznesis,
pasaki man, un es vīpu pa-
ņemšu.

Žoskēns Deprē (Josquin Desprez)

Tu pauperum refugium,
tu languoris remedium,
spes exulum, fortitudo
laborantium, via erranti-
um, Veritas et vita.

Tu nabadzīgo patvērumis,
Tu noguruma dziedinājums, iz-
raidīto cerība, stiprinājums
cietējiem, ceļš tiem, kas
maldās, patiesība un dzīvība.

Et nunc redemptor Do-
mine, ad te solum confu-
gio, te verum Deum adoro,

Un tagad, Kungs Pestītāj,
pie Tevis vienīgā es patve-
ros, es pielūdzu Tevi, patie-

* klints - grieķiski "petros".

in te spero, in te confido, salus mea, Jesu Christe, adjuva me, ne unquam obdormiat in morte anima mea.

so Dievu, uz Tevi ceru, Tev uzticos; mans glābiņš, Jēzu Kristu, palīdzi man, lai nekad neiemieg nāvē mana dvēsele.

F.Mendelsons-Bartoldi
(F.Mendelssohn Bartholdy)

Veni, Domine, et noli tardare!

Nāc, Kungs, un nekavējies!

Relaxa facinora plebi tuae et revoca dispersos in terram tuam.

Atlaid savai tautai viņas pārkāpumus un saaicini izklīdinātos atpakaļ savā zemē.

Excita, Domine, potentiam tuam et veni, ut salvos nos facias.

Parādi, Kungs, savu varenumu un nāc, lai mūs pestītu.

Palestrīna (Palestrina)

Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit, cujus livore sanati sumus.

Tiešām viņš nesa mūsu sērgas, un mūsu sāpes viņš uzkrāva sev, ar viņa brūcēm mēs esam dziedināti.

Dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens pondera, quae sola fuisti digna sustinere Regem coelorum et Dominum.

Maigais krusta koks, kas maigās naglās turēji maigo nastu, kas vienīgais bijī cienīgs turēt Debesu Valdnieku un Kungu.

Palestrīna (Palestrina)

Vigilate et orate, ut non intretis in tentationem.

Esiet modrīgi un lūdziet Dievu, ka jūs neiekrītat kārdināšanā.

GAUDEAMUS

Gaudeamus igitur,
Iuvenes dum sumus!
Post iucundam iuventutem,
Post molestam senectutem
Nos habebit humus.

Ubi sunt, qui ante nos
In mundo fuere?
Vadite ad superos!
Transite ad inferos!¹
Ubi iam fuere.²

Vita nostra brevis est,
Brevi finiatur;
Venit mors velociter,
Rapit nos atrociter,
Nemini parcetur.

Vivat Academia!
Vivant professores!
Vivat membrum quodlibet!
Vivant membra quaelibet!
Semper sint in flore!

Vivant omnes virgines
Faciles (graciles), formosae!
Vivant et mulieres
Tenerae, amabiles,
Atque laboriosae!

Vivat et res publica
Et qui illum regunt!
Vivat nostra civitas,

Tātad priecāsimies,
kamēr esam jauni! Pēc pa-
tikamās jaunības, pēc
grūtā vecuma mēs piederē-
sim zemei.

Kur ir tie, kas pirms
mums ir bijuši pasaulē?
Ejiet pie debesu dieviem,
pārejiet pie pazemes die-
viem,¹ kur viņi jau ir
bijuši.²

Mūsu dzīve ir īsa, āt-
ri tā beigsies. Nāve nāk
žigli, aizrauj mūs nežē-
ligi, neviens netiks sau-
dzēts.

Lai dzīvo akadēmija!
Lai dzīvo profesori! Lai
dzīvo ikviens tās locek-
lis! Lai dzīvo visi tās
locekļi! Lai viņi vienmēr
ir ziedoši!

Lai dzīvo visas jauna-
vas, izveicīgas (staltas),
skaistas! Lai dzīvo arī
sievas, maigas, mīļas un
strādīgas!

Lai dzīvo arī republi-
ka un tie, kas to vada!
Lai dzīvo mūsu pilsēta,

Maecenatum caritas,
Qui nos hic protegunt!
(Quae nos hic protegit)

mecenātu mīlestība, kas
mūs šeit atbalsta!

Pereat tristitia,
Pereant osores!
Pereat diabolus,
Quivis antiburschius
Atque irrisores!

Lai pazūd skumjas, lai
izzūd nīdēji! Lai pazūd
velns, jebkurš, kas ir
pret jautriem studentiem
un tos izsmej!

¹ pārejiet (jādomā - Stiksas upei, sengrieķu mitoloģijā viena no upēm mirušo pazemes valstī) pie pazemes dieviem

² kur viņi jau ir bijuši (jādomā - Elizija laukos pazemē, kur mīt svētlaimīgie un kur topot jaunās audzes)

"Gaudeamus" ir populāra studentu svētku dziesma daudzās zemēs. Bet viss teksts, kas te iespiests, nav viena autora un nav arī vienā laikā sacerēts.

Dziesmas vecākā daļa ir radusies viduslaikos Vakarēropā (2. un 3. pants ir uzglabājies kādā 13.gs. franču rokrakstā), kad dažādi ceļojošie studenti - vaganti, staigādami no pilsētas uz pilsētu, sacerēja un dziedāja jautras dziesmas. Šādas vagantu sacerētas dziesmas ir sakopotas krājumā "Carmina Burana" (šos tekstus izmantojis K.Orfs līdzīga nosaukuma kantātē) no 13.gs.; pēc valodas un satura tām rada ir arī "Gaudeamus". Dziesma dažādos variantos saglabājās cauri gadu simtiem mutvārdu tradīcijā. Pirmo reizi tā iespiesta 1776. gadā, bet arī pēc tam vēl vairākkārt pārstrādāta, piemēram, 5. pants ir 19.gs. versija, 6. pants ir radies 18.gs. beigās Vācijā.

Mūsu augstskolās svinīgos gadījumos parasti atskapo trīs (pēc šeit ievietotās kārtības 1., 4., 6.) pantus.

(Pēc A.Rātas "Latīņu valodas kurss". -
R.: Zvaigzne, 1967.)

L.Bardošs (L.Bardos)

Cantemus,
quia cantare bonum est;
cantemus,
quia cantare iucundum est;
cantemus,
quia cantare amantis est;
cantemus,
semper cantemus, quoniam
cantare bonum est,
ergo: CANTEMUS!

Dziedāsim, jo dziedāt
ir labi; dziedāsim, jo
dziedāt ir patīkami;
dziedāsim, jo dziedāt -
tā ir mīlētāju daļa;
dziedāsim, vienmēr dziedāsim,
jo dziedāt ir labi,
tātad: DZIEDĀSIM!

Sena ungāru studentu dziesma

Cohors generosa,
turba studiosa,
doctorem concelebrabis,
suavi cantu, laeto
gestu decorabis.
Vivito, multum vivito,
tempora longa ducito,
Vivat!

Dižā saime, studentu
pulks, tu pasniedzēju su-
mināsi ar jauku dziesmu,
ar cēlu žestu godināsi.
Lai dzīvo, lai ilgi dzī-
vo, lai garu mūžu dzīvo,
Sveiks!

K.Orfs (C.Orff)

Odi et amo.
Quare id faciam,
fortasse requiris.
Nescio, sed fieri
sentio et excrucior.

Es nīstu un mīlu. Kā-
pēc tā daru, varbūt tu
vaicāsi. Es nezinu, bet
jūtu tā notiekam un mocos.

(no "Catulli Carmina")

LATĪŅU - LATVIEŠU VĀRDNĪCA

Vārdnīcā sakopoti apmēram 1300 vārdu, kuri sastopami tulkotajos tekstos. Daži teksti tulkojumu krājumā tika iekļauti pēc vārdnīcas sastādīšanas, tāpēc vārdnīcā neievietotie vārdi atrodami vārdnīcas pielikumā.

Vārdnīcā nav dotas visas vārdu nozīmes, bet tikai tās, kas attiecas uz skaidrojamajiem tekstiem.

Daži vārdi vārdnīcā sniegti ar skaidrojumu. Par mēģinājumiem sīkāk sk. mūzikas enciklopēdijās.

Partitūrās palaikam sastopami vārdi kļūdainā rakstībā. Vārdnīcā pēc iespējas norādīts uz pareizo rakstību.

Vārdnīcas sastādīšanā izmantoti galvenokārt šādi avoti:

Latīņu-latviešu vārdnīca. Sast. K.Veitmane, L.Čerfaše, H.Novackis un A.Apīnis. R., 1955.

Taschen-Heinichen. Lateinisch-deutsches Taschenwörterbuch. Leipzig, 1983.

Дворецкий И.Х. Латинско-русский словарь. М., 1986.

Vārdnīcas uzbūve

Vārdnīca izveidota, vadoties pēc Latīņu-latviešu vārdnīcas (R., 1955).

Vārdi sakārtoti alfabēta secībā.

Latīņu vārdos garie patskaņi visur doti ar garumzīmi.

Lietvārdi doti nominatīvā, pievienojot arī ģenitīva galotni un dzimtes apzīmējumu, piem., PUER, f m. Pirmās deklinācijas sieviešu dzimtes lietvārdi ar izskatu -a, otrās deklinācijas vīriešu dzimtes lietvārdi ar izskatu -us un nekatras dzimtes lietvārdi ar izskatu -um doti bez ģenitīva izskapas un dzimtes apzīmējuma, piem., IRA (lasī: ira, irae f), DOMINUS (lasī: dominus, domini m), IMPERIUM (lasī: imperium, imperii n).

Īpašības vārdi doti ar dzimšu galotnēm nominatīvā,

piem., BONUS, a, um; FIDĒLIS, e.

Darbības vārdi doti nenoteiksmē. Tagadnes pirmās personas pilnā forma dota blakus nenoteiksmei vienīgi tais gadījumos, kur tai ir atšķirīgs celms, piem., ESSE, sum; VELLE, volō. III konjugācijas i-verbēm vienmēr aiz nenoteiksmes dota tagadnes pirmās personas raksturīgā galotne -iō un -ior, piem., FACERE, -iō; MORĪ, -ior. Visiem darbības vārdiem aiz pamatvārda dots konjugācijas apzīmējums, piem., AGERE 3; CAPERE, iō 3.

Perfekta un supīna celmi doti iekavās, izņemot pirmās, otrās un ceturtās konjugācijas darbības vārdus ar regulārām pamatformām, piem., LIGĀRE 1 nozīmē, ka šī darbības vārda perfekta celms ir "ligāv-", bet supīna celms "ligāt-"; attiecīgi DĒLĒRE 2 - "dēlēv-" un "dēlēt-", AUDĪRE 4 - "audīv-" un "audit-".

Darbības vārdu prefiksi parasti atdalīti ar defisi (-), piem., AD-DĪCERE; perfekta un supīna celmi tādā gadījumā doti bez prefiksa: (-dūx-, -duct-). Ja vienu vai otru no darbības vārda komponentiem atsevišķi nelieto, tad atdalījuma var arī nebūt.

Vārdi, kuros, dažādas formas veidojot, celms mainās, uzrādīti ar konkrēto lietojumu vai norādi uz pamatformu (TĒ akuz. vai abl. no "TŪ").

Saisinājumi

abl.	- ablatīvs	dsk.	- daudzskaitlis
akuz.	- akuzatīvs	ebr.	- ebreju, senebreju (valodas vārds)
apst.v.	- apstākļa vārds	f	- fēmininum, sievietēšu dzimte
atgr.vv.	- atgriezeniskais vietniekvārds	fr.	- franču (valodas vārds)
att.vv.	- attieksmes vietniekvārds	g.	- gads
arh.	- arhaisks vārds	gr.	- grieķu (valodas vārds)
bot.	- botānikā	gen.	- ģenitīvs
dat.	- datīvs		
dep.	- deponents		
divd.	- divdabīgs		

imper.	- imperatīvs, pavēles izteiksme	nenot.	- nenoteiksme
impf.	- imperfekts, nepabeigtā pagātne	nom.	- nominatīvs
it.	- itāļu (valodas vārds)	nor.vv.	- norādāmais vietniekvārds
jaut.vv.	- jautājamais vietniekvārds	p.	- persona
komp.	- komparatīvs, pārākā pakāpe	partik.	- partikula
konj.	- konjunktīvs	perf.	- perfekts
kl.	- kļūdaini	plpf.	- pluskvemperfekts
lietv.	- lietvārds	priev.	- prievārds
m	- masculinum, vīriešu dzimte	pusdep.	- pusdeponents
n	- neutrum, nekatra dzimte	sk.	- skaties
nāk.	- nākotne	superl.	- superlatīvs, vispārākā pakāpe
nelok.	- nclokāms vārds	tag.	- tagadne
		t.s.	- tā sauktais
		vīr.dz.	- vīriešu dzimte
		vok.	- vokatīvs
		vsk.	- vienskaitlis

Latīņu alfabēts

A a	G g	N n	T t
B b	H h	O o	U u
C c	I i	P p	V v
D d	K k	Q q	X x
E e	L l	R r	Y y
F f	M m	S s	Z z

Bez šiem 24 burtiem latīņu rakstībā, sākot ar 16. gs., dažreiz lieto arī burtu j (jota) - nezilbiskā i vietā (piemēram, vārdos juvenis - iuvenis, mājestas - mālestas u.c.). Vārdnīcā burts j nav atspoguļots, t.i., doti tikai rakstības varianti ar burtu i.

LATĪŅU VALODAS IZRUNA

Pastāv divas latīņu valodas izrunas: klasiskā (laikmeta) izruna, kas teorētiski atjaunota, balstoties uz netiešiem datiem, un cenšas atveidot klasiskās latīņu ortoēpijas normas, un tradicionālā, kāda izveidojusies Romas impērijas beigu posmā un viduslaikos. Tradicionālā izruna attiecas uz "Kora skaņdarbu latīņu tekstu tulkojumos" ievietotajiem tekstiem, izņemot Katulla "Odi et amo".

Klasiskā izruna

Patskaņu un divskaņu izruna

Latīņu valodā, tāpat kā latviešu valodā, ir garie un īsie patskaņi. Latīņu patskaņi a, e, i ir jāizrunā apmēram tāpat kā attiecīgie patskaņi latviešu valodā.

o jāizrunā kā o svešvārdos (opera, oratorija),
y (i Graeca = grieķu i) sastopams tikai grieķu cilmes vārdos, to izrunā kā i ar lūpu pastiepusi (apmēram vācu ü).

Īpatnības i un u izrunā

i vārda sākumā patskaņa priekšā izrunā kā j, piem., iustus (taisnīgs) jāizrunā jūstus; vārda vidū starp patskaņiem i jāizrunā kā ij, piem., aiō (es saku) jāizrunā aijō; saliktos vārdos paliek pamatvārda izruna: coniungere (savienot) jāizrunā konjungere, iacere (mest) jāizrunā jakere, un tāpat abicere (nomest) jāizrunā abjikere. Šī nezilbiskā i vietā tad arī dažkārt raksta burtu j;
u izrunā kā v burtkopās ngu un su (pirms patskaņa), piem., lingua (mēle, valoda) jāizrunā lingva, suādeō (es ieteicu) jāizrunā svādeō.

Divskaņi ae un oe klasiskajā laikmetā izrunāti apmēram kā ai un oi, bet vēlākos gadsimtos divskanis ae izrunāts kā platais ē, tad kā šaurais e; oe izrunāts vispirms kā vācu ö, vēlāk kā e.

Dažos vārdos burtkopas ae, oe neapzīmē divskaņus, bet divus atsevišķus patskaņus, kuri veido divas zilbes. Uz to norāda divpunkts virs otrā patskaņa vai arī garuma zīme virs garā patskaņa, piemēram: āēr (raksta arī aēr) - gaiss, poēta (vai poēta) - dzejnieks.

Līdzskaņu izruna

c visur jāizrunā kā k, piem., circum (apkārt) jāizrunā kirkum;

h ir dvesmas skaņa, tā jāizrunā vāji, kā vācu vai angļu h, piem., habeō (man ir);

l jāizrunā mīksti, kā vācu un franču valodā;

q sastopams tikai savienojumā ar u. Burtkopu qu izrunā kā kv; quis (kas) - kvis, aqua (ūdens) - akva;

x izrunājams kā ks, piem., pāx (miers) jālasa pāks.

Burtu ch, ph, rh, th savienojumi lietoti grieķu skaņu apzīmēšanai. Burtu kopa ch jāizrunā kā h svešvārdos, piem., schola (skola) - shola; ph jāizrunā kā f, piem., philosophus (filozofs) - filósofus; rh ir apdvests r, th - apdvests t (rhythmus, bibliothēca). Tagad šajos burtu savienojumos h pilnīgi zaudējis savu skaņas nozīmi.

Tradicionālā izruna

Tradicionālās izrunas galvenās īpatnības ir šādas:

1) Patskaņu kvantitatīvās atšķirības (to garums vai īsums) izzudušas, tomēr to zināšana nepieciešama vārdu pareizai akcentēšanai.

2) Divskaņus ae un oe izrunā kā e skaņu, piem., aeternus (mūžīgs) izrunā etérnus; poena (sods) izrunā péna.

3) c šauro patskaņu e, i, y un divskaņu ae, oe (ku-

rus izrunā kā e), eu priekšā izrunā kā latviešu c, piem.:

celsus (augsts)	izrunā célsus,
civitas (pilsēta)	" cívitas,
cylindrus (gr.) (cilindrs)	" cilíndrus,
caelum (debesis)	" célum,
coeptus (sākums)	" céptus,
ceu (kā)	" ceu,

bet pārējos gadījumos (pirms a, o, u un līdzskaņiem, kā arī vārda beigās) tas izrunājams kā k:

carmen (dziesma)	jāizrunā kármén,
corpus (ķermenis)	" kórpús,
culpa (vainā)	" kúlpa,
crux (krusts)	" kruks,
nec (un ne, ne)	" nek.

Ja pirms e, i, y, ae, oe, eu atrodas divkāršots c, tad pirmais c jāizrunā kā k, piem., ecce (lūk!) jālasa ékce; accentus (akcents) jālasa akcéntus; accipere (saņemt) jālasa akcípere.

4) s starp patskaņiem izrunā kā z, piemēram:

casus (gadījums)	izrunā kázus,
miserere (apžēlojies!)	" mizerére,
dolorosus (sāpju pilns)	" dolorózus.

5) Burtkopu ti pirms patskaņa izrunā kā ci, piemēram:

amicitia (draudzība)	izrunā amicícia,
natio (tauta)	" nácio,
scientia (zinātne)	" sciéncia,
etiam (arī)	" éciam,

bet aiz s, t, x, kā arī grieķu vārdos un pārējos gadījumos šī zilbe izrunājama kā ti, piemēram:

iustitia (taisnība)	jāizrunā justícia,
mixtio (maisījums)	" míkstio,
Spartiates (spartietis)	" Spartiátes,

arī vārdā totius (vsk. ģen. no totus - viss, vesels) izrunā saglabājas t skaņa - totíus.

P i e z ī m e.

Itālijā (un dažās citās zemēs) latīņu tekstus izrunā pēc itāliešu valodas fonētikas likumiem; galvenās at-

šķirības - c, g pirms e, i, y, ae, oe izrunā attiecīgi kā č un dž, arī dubultlīdzskani cc šais gadījumos izrunā čč: accento (akcents) izrunā aččénto; burtkopu gn izrunā apmēram kā latviešu p: agnus (jērs) - apjus. (Šāda e, i ietekme uz iepriekšējo līdzskani sastopama daudzās valodās - franču, angļu, arī krievu, lietuviešu u.c.).

A.Rāta. Latīņu valodas kurss.-

R.: Zvaigzne, 1967.

L.Čerfasa, T.Fomina, P.Zicāns.

Latīņu valoda. -

R.: Zvaigzne, 1974.

- Ā, AB, ABS (priev. ar abl.) no(st), projām
AB-ĪRE, -eō (-i-, -it-) aiziet, iet projām
ABRAHAM Abraāms, Abrams (Bībeles persona, ebreju cilts-
tēvs)
AB-SOLVERE 3 (-solv-, -solūt-) atraisīt; atbrīvot; at-
taisnot
AB-SORBĒRE 2 (-sorbu-, -) ap-, norīt
ABS-TERGĒRE 2 (-ters-, -ters-) noslaucīt; atņemt, no-
vērst
AC vai ATQUE un, un turklāt
ACADĒMĪA akadēmija; universitāte, augstskola
ACCENDERE 3 (accend-, accēns-) aizdedzināt
ACCEPTĀRE 1 pie-, saņemt; dabūt
ACCIPERE, -iō 3 (accēp-, accept-) sa-, pieņemt; dabūt;
uzņemt
ACCLĪNIS, e pieslējies, atbalstījies; noliecies
ĀCER, ĀCRIS, ĀCRE ass; nežēlīgs; ugunīgs; svelmains
ACĒTUM (vīna) etiķis
ACULEUS dzelonis, ērkšķis; asums
AD (priev. ar akuz.) pie, uz, klāt, līdz
AD-DĪCERE 3 (-dīx-, -dict-) piespriest; atdot, nodot;
veltīt
AD-DŪCERE 3 (-dūx-, -duct-) at-, pievest
AD-ESSE, adsum vai assum (adfuī vai affuī, nāk. nenot. af-
fore vai affutūrum esse) būt klāt; ierasties
ADHŪC līdz šim, līdz tam; vēl
ADIŪTOR, ōris m palīgs, atbalstītājs
ADIUVĀRE 1 palīdzēt, atbalstīt; veicināt, sekmēt
ADMĪRĀRĪ dep. 1 brīnīties; apbrīnot, jūsmot; godāt
ADMODUM ļoti, visai
AD-ORĀRE 1 pielūgt; godāt, godināt
ADSPICERE sk. ASPICERE
ADVENTUS, ūs m atnākšana, ierašanās
I ADVERSUS (priev. ar akuz.) pret; (apst.v.) preti

- II ADVERSUS, a, um pretējs
AD-VOCĀRE 1 piesaukt, pieaicināt
ADVOCĀTA aizstāve
AEDIFICĀRE 1 celt; dibināt; radīt
AEGYPTUS, ī f Ēģipte
AETERNUS, a, um mūžīgs
aeternum - vienmēr, pastāvīgi
in aeternum - mūžīgi mūžem, uz visiem laikiem
AFFLĪCTUS, a, um satriekts, izpostīts; nospiests, nelaimīgs, apbēdināts; nicināts
AGERE 3 (ēg-, āct-) darīt
AGIOS (gr. hagios) svēts
AGMEN, inis n gājiens; pulis, bars
AGNUS jērs
ĀH vai Ā ai!, ak!
AIT (viņš) saka
ALIĀ citādā ceļā, citādi; pa citu ceļu
ALIUS, ALIA, ALIUD cits; otrs
ALLELUIA (ebr.) aleluja!, slavējiet Dievu! (Dieva slavīšanas sauciens jūdaismā un kristietībā)
ALMUS, a, um barojošs; spirdzinošs; auglīgs; svētības devējs; laipns, labvēlīgs, labs
ALPHA (gr.) alfa (grieķu alfabēta pirmais burts); sākums; alfa un omega - sākums un gals
ALTĀRIA, ium n, arī ALTĀRE n altāris, ziedoklis
ALTER, a, um viens (no diviem); otrs; pretējs
ALTUS, a, um augsts; cildens
altissimus (superl.) - viseugstākais
AMĀBILIS, e mīļš, jauks, patikams
AMĀNS, antis mīlošs, mīļš (tag. divd. no "amāre")
lietv. amāns m f - mīlētājs, mīlētāja; mīlotais, mīlotā
AMĀRE 1 mīlēt
AMĀRUS, a, um rūgts; skarbs; nežēlīgs, cietsirdīgs
AMBITUS, ūs m griešanās ap, ripkošana ap
AMBULĀRE 1 iet
AMEN (ebr.) amen, patiesi, lai notiek tā! (lūgšanu no-

beiguma vārds)

AMICUS draugs

AMOR, ōris m mīlestība

AMPLIUS (vēl) vairāk; turpmāk

AMPLUS, a, um plašs, liels; spožs, grezns; cienījams

AN varbūt, vai; jeb, jeb varbūt

ANCILLA kalpone

ANGELICUS eņģeļa-; debesu-; debešķīgs

ANGELUS eņģelis

ANGUSTIAE, ārum f vai (reti) ANGUSTIA, ae f šaurums;
grūtības; spaidīgi apstākļi; bailes

ANIMA dvēsele; gars; dzīvība

ANNUNTIATIŌ, ōnis f svinīga paziņošana, pasludināšana;
labā vēsts

ANNUNTIĀRE 1 pavēstīt, paziņot

ANTE (priev. ar akuz.) pirms; priekšā; (apst.v.) agrāk

ANTE-IRE, -eō (-i-, -it-) iet pa priekšu

ANTIBURSCHIUS kas ir pret jautriem studentiem (latīnizēts vārds, kas salikts no grieķu "anti" (pret) un vācu "Bursche" (puisis, jautrs zellis, agrāk arī -students))

APERIRE 4 (aperu-, apert-) atvērt, atdarīt

APERTUS, a, um atvērts; atsegts; atklāts

APOSTOLICUS (gr.) apustuļu-

APOSTOLUS (gr.) apustulis

APPĀRERE 2 (appāru-, appārit-) parādīties, būt redzamam; atskanēt

APPROPINQUARE 1 tuvoties

APUD (priev. ar akuz.) pie

AQUA ūdens

ARA altāris, ziedoklis; patvērums; sargs

ARBITER, tri m liecinieks; tiesnesis; valdnieks

ARCERE 2 (arcu-, -) ieslēgt, ierobežot; atvairīt

ARCHANGELUS erceņģelis (augstākās kārtas eņģelis, virseņģelis)

ARCUS, ūs m velve; arka; loks; varavīksne

ARDENS, entis degošs; mirdzošs, spulgojošs

- ARDERE 2 (ars-, ars-) (sa)degt, liesmot, kvēlot; mir-
dzēt, spulgot
- ASCENDERE 3 (ascend-, ascēns-) uzkāpt, kāpt (augšā)
- ASPERGERE 3 (aspers-, aspers-) uz-, apslacīt, apšļākt
- ASPERUM nelīdzenums, grumbulainums
- ASPICERE, -iō 3 (aspēx-, aspect-) skatīties, lūkoties,
raudzīties; uzlūkot
- ASSUMERE 3 (assūmps-, assumpt-) pie-, uzņemt; ņemt pie
sevis
- ASSUMPTIŌ, ōnis f uz-, sa-, pieņemšana; debesbraukšana
- ASTRUM zvaigzne; zvaigznājs
- ATER, ĀTRA, ĀTRUM tumšs, melns; drūms, baigs; ļauns
- ATHANATOS (gr.) nemirstīgs, nemirstīgais
- ATQUE vai AC un, un turklāt
- ĀTRIUM atrijs, dzīvojamā istaba, zāle
ātria - māja; baznīca; pils
- ATRŌCITER briesmīgi; nežēlīgi
- ATTENDERE 3 (attend-, attent-) uzmanīt, ievērot, vērt
ņemt, pārdomāt
- AUDIRE 4 dzirdēt; klausīties, noklausīties; uzklausīt
- AUDITIŌ, ōnis f klausīšanās; valodas, baumas
- AUDITUS, ūs m dzirde, klausīšanās; valodas, baumas
- AUFERRE, auferō (abstul-, ablāt-) aiznest, aizvākt; at-
ņemt, nolaupīt; novirzīt; iegūt
- AUGERE 2 (aux-, auct-) palielināt; apgādāt; sekmēt
- AURIS, is f auss; dzirde
- AURUM, i n zelts; zelta mirdzums
- AUT vai
- AUTEM bet; un turklāt
- AUXILIUM palīdzība; glābipš
- AVĒ sveiks!, sveicināts!; dzīvo sveiks!
- AVĒRE vai HAVĒRE 2 (-, -) tīkot, (ie)kārot; būt svei-
kam, veselam
- Ā-VERTERE 3 (-vert-, -vers-) novērst; atvairīt, atturēt
- AZIJMUS sk. AZŪMUS
- AZŪMUS, a, um (gr.) neraudzēts
lietv. dsk. azŷma n - neraudzēta maize

B

BABYLŌN, ōnis f Babilona, Bābele - Babilonijas galvaspilsēta (Babilonija - sena vergturu valsts tagadējās Irākas teritorijā)

BAPTISMA, tis n (gr.) vai BAPTISMUS, i m kristīšana

BEĀTUS, a, um laimīgs; svētlaimīgs, svētīgs, svēts
beātor (komp.) - laimīgāks

BENE-DĪCERE 3 (-dīx-, -dict-) labu runāt; slavēt; cildināt; svētīt

BENEDICTIŌ, ōnis f svētība; labklājība; laime

BENEDICTUS slavēts; svētīts

BENIGNĒ labvēlīgi, laipni; bagātīgi

BENIGNUS, a, um labvēlīgs, laipns; devīgs, bagātīgs

BONUM labums; labklājība

dk. bona - manta, īpašums

BONUS, a, um labs; krietns; taisnīgs; labvēlīgs

BRACCHIUM vai BRĀCHIUM (gr.) roka; rokas stilbs

BREVIS, e īss; ātri pārejošs, īslaicīgs; mazs

brevi - īsā laikā

C

CADERE 3 (cecid-, nāk. divd. cāsūrus) krist; notikt

CAELESTIA, um n debesis; debess (dievišķas) lietas

CAELESTIS, e debess-; debesu-

CAELUM vai CAELUS debess, debesis

CALAMITĀS, ātis f nelaime, liksta; posts

CALIX, icis m (gr.) kauss; bļoda

CANDIDĀTUS, a, um balts, balti tērpts

candidātus crucis - krusta kandidāts. (kam draud krustāsišana)

CANERE 3 (cecin-, cantāt-) dziedāt; dzejot; (at)skanēt; spēlēt

CANTĀRE 1 dziedāt; dzejot; apdziedāt; slavināt

CANTUS, ūs m dziedāšana; dziesma; skaņa; mūzika

CAPERE, iō 3 (cēp-, capt-) ņemt, tvert; ķert; uzsākt

CAPTĪVITĀS, ātis f gūsts

- CAPUT, itis n galva; cilvēks; sākotne, sākums; cēlonis
CARCER, is m cietums; žogs, iežogojums
CĀRITĀS, ātis f mīlestība, cieņa
CARMEN, inis n dziesma; dzeja, dzejolis
CARŌ, carnis f gaļa; miesa
CASSUS, a, um tukšs; kam (kaut kā) nav, bez-; veltīgs;
nenozīmīgs, niecīgs; nevajadzīgs
CASTITĀS, ātis f morāliska tīrība, šķīstība, nevainība
CATHOLICUS, a, um vispārējs, vispārīgs; katoļu-
CAUSA cēlonis, iemesls
CAVĒRE 2 (cāv-, caut-) (pie)sargāties, uzmanīties, būt
piesardzīgam (modrām)
CELEBRĀRE 1 svinēt; cildināt, sumināt, slavīnāt
CELESTIS sk. CAELESTIS
CELSUS, a, um augsts; cēls, cildens, dižens
CERVUS briedis
CHERUBIM (ebr.) ķerubs, ķerubi (ķerubs - eņģelis, Dieva
troņa vai paradīzes vārtu sargs)
CHORUS (gr.) koris; pulks
CHRĪSTUS (gr. "svaidītais") Kristus
CIĒRE 2 (cīv-, cit-) saukt; aicināt
CINIS, eris m (f) pelni
CIRCĀ (priev. ar akuz.) ap, apkārt; (apst.v.) apkārt
CIRCUM (vis)apkārt; pie, tuvumā; apmēram
CIRCUM-DARE 1 (-ded-, -dat-) apņemt, ieslēgt
CĪVITĀS, ātis f pilsēta; pilsoņi; valsts
CLĀMĀRE 1 kliegt, saukt
CLĀMOR, oris m kliegziens; sauciens; vaļmanas; dārdopa
CLANGOR, ōris m kliegziens; (taures) skaņas
CLĀRĒRE 2 (-, -) būt gaišam, spīdēt, mirdzēt
CLĀRITĀS, ātis f gaišums; skaidrība; slava
CLĀRUS, a, um gaišs, spožs, dzidrs; skaidrs; izcils
CLAUSTRA, ōrum n mūris; važas
CLĀVIS, is f atslēga
CLĀVUS nagla
CLĒMĒNS, entis laipns, lēnprātīgs, saudzīgs
COAETERNUS, a, um vienlīdz mūžīgs

- COELESTIA sk. CAELESTIA
COELESTIS sk. CAELESTIS
COELUM sk. CAELUM
CŌGERE 3 (coēg-, coāct-) sadzīt kopā; sapulcināt
COGITĀRE 1 domāt
CO-GNŌSCERE 3 (-gnōv-, -gnit-) iepazīt; izzināt, atzīt;
atkal pazīt
COHORS, hortis f pulks; svīta, pavadoņi
COL-LAETĀRĪ dep. 1 kopīgi priecāties
COLLIGERE 3 (collēg-, collēct-) salasīt, savākt; iegūt
COL-LOCĀRE 1 novietot, nolikt, nostādīt
COMITĀRĪ dep. 1 vai COMITĀRE 1 pavadīt; sekot
COMITĀTUS, a, um pavadīts
COMMEMORĀTIŌ, ōnis f atminēšanās; pieminēšana
COMMENDĀRE 1 uzticēt, nodot
COMMŪNIŌ, ōnis f kopība; vakarēdiens; dievgalds
COMPĀR, paris līdzīgs, vienāds
COM-PLACĒRE 2 (-placu-, -placit-) patikt, būt patīkamam
COMPLACITUS, a, um kas patīk, patīkams
CON- vai CO-, arī COM- (cum) saliktepos sa-
CON-CELEBRĀRE 1 svinēt; cildināt, sumināt, slavināt
CONCEPTIŌ, ōnis f apaugļošanās, ieņemšana
CONCEPTUS, ūs m ieņemšana; (miesas) auglis
CONCINERE 3 (concinu-, concent-) kopā, saskanīgi dziedāt vai skanēt; saskanēt; sākt dziedāt; sumināt
CONCIPERE, iŌ 3 (concēp-, concept-) ieņemt, kļūt grūtai; uzņemt sevi; uztvert; saprast
CON-DOLĒRE 2 (-, -) sajūst sāpes; just līdzcietību; apžēloties
CŌNFESSIŌ, ōnis f atzišanās; konfesija, ticība; ticības apliecinājums; grēksūdze, bikts
CŌN-FĪDERE pusdep. 3 (-fīsus) uzticēt(ies), palauties, cerēt
CŌN-FIRMĀRE 1 stiprināt; nodrošināt; iedrošināt; apgalvot, apstiprināt
CŌN-FIRMĀRĪ dep. 1 būt stipram
CŌNFIRMĀTUS, a, um drošs; apstiprināts, apliecināts

- CŌNFITĒRĪ dep. 2 (cōfessus) atzīt; atzities
- CŌN-FORTĀRE 1 (no)stiprināt; (no)mierināt; (ie)drošināt
- CŌN-FOVĒRE 2 (-fōv-, -fōt-) kopt; lolot; nodoties; veicināt, sekmēt
- CŌN-FUGERE 3, -iō (-fūg-, -) (aiz)bēgt, meklēt patvērumu
- CŌN-FUNDERE 3 (-fūd-, -fūs-) iznīcināt; izpostīt
- CŌN-FŪTĀRE 1 savaldīt; nomierināt; atraidīt
- CON-GLORIFICĀRE 1 līdzī slavēt; cildināt, daudzīnāt
- CONGREGĀRE 1 sapulcināt
congregāri - sapulcētiēs
- CON-IUBILĀRE 1 kopā, līdzī gaviļēt, dziedāt, liksmoties
- CON-IUNGERE 3 (-iūnx-, -iūnct-) savienot, saistīt; samierināt
- CŌN-SEQUI dep. 3 (-secūtus) sasniegt; iegūt, dabūt
- CŌNSĪDERĀRE 1 aplūkot, (no)vērot; ap-, pārdomāt; pētvērā
- CŌNSORS, sortis kopējs, kopīgs
- I CŌNSPECTUS, ūs m skatiens; skats; aplūkošana, pārdomāšana; parādīšanās
in conspectū Dei - Dieva priekšā
- II CŌNSPECTUS, a, um redzams; uzkrītošs
- CŌNSTITŪTIŌ, ōnis f uzbūve; noteikšana; lēmums, rīkojums
- CŌNSUBSTANTIĀLIS, e vienas būtības
- CŌNSUMMĀRE 1 summēt, saskaītīt; no-, pabeigt; pilnveidot (zināšanas)
- CON-TEMNERE 3 (-temps-, -tempt-) nīcināt, nīvāt
- CONTEMPLĀRĪ dep. 1 vai CONTEMPLĀRE 1 vērot, aplūkot; redzēt, ieraudzīt
- CON-TERERE 3 (-triv-, -trit-) sāberzt, sāgrūst; (pamāzām) iznīcināt
- CONTINĒRE 2 (continu-, content-) saturēt sevi
- CŌNTINUĀRE 1 savienot, saistīt; turpināt
- CONTINUŌ tūlīt, nekavējoties, uz vietas
- CONTRĀ (priev. ar akuz.) pret, pretī; (apst.v.) pretī; otrādi, otrā pusē

CON-TRIBULĀRE 1 satriekt; mocīt; plosīt
CONTRIBULĀTUS, a, um satriekts; mocīts
CONTRĪSTĀRE 1 skumdināt, apbēdināt
contrīstārī - noskumt
CONTRĪTUS, a, um satriekts, sagrauzts, nožēlas pilns
CON-VERTERE 3 (-vert-, -vers-) atgriezt; pievērst, pie-
griezt; atgriezties
CŌPIŌSUS, a, um bagāts; bagātīgs; daiļrunīgs
COR, cordis n sirds; prāts
CORAM (priev. ar abl.) klātbūtnē, (acu) priekšā; (apst.
v.) (visu) klātbūtnē
CORO (it.) koris
CORŌNĀTIŌNĀLIS, e kronēšanas-
CORPUS, oris n ķermenis; miesa; cilvēks
CREĀRE 1 radīt; vēlēt, ie-, izvēlēt
CREĀTOR, ōris m radītājs
CREĀTŪRA, ae f radība, pasaule; visums
CRĒDĒNS, entis ticīgs, ticīgais
CRĒDERE 3 (crēdid-, crēdit-) uzticēt; uzticēties, pa-
ļauties; ticēt
CREMĀRE 1 sadedzināt
CRUCĪ-FĪGERE 3 (-fix-, -fix-) sist krustā
CRUCĪFĪXUS, a, um krustā sists
CRŪDELIS, e nežēlīgs, cietsirdīgs; briesmīgs
CRUOR, ōris m asinis
CRUX, crucis f krusts; mokas
CUI dat. no "quī", "quis"
CUIUS gen. no "quī", "quis"
CULPA vaina, pārkāpums
CUM (priev. ar abl.) ar, kopā ar; (saiklis) kad
CUMQUE (cunque) lai kad, vienmēr; lai kā
CŪNCTUS, a, um viss
CŪRA gādība; rūpes
CUSTŌDIA sargāšana; sardze
CUSTŌDIRE 4 (custōdiv- vai custōdi-, custōdit-) sargāt;
glabāt

D

- DARE 1 (ded-, dat-) dot; likt; ļaut
- DAVID Dāvids (Izraēlas un Jūdejas valsts valdnieks)
- DĒ (priev. ar abl.) no; par
- DEALBĀRE 1 (no)balsināt; mazgāt tīru
- DĒBILIS, e nespēcīgs, nevarīgs
- DECĒRE 2 (decut, -) piestāvēt; pieklāties, pienākties
decet - piestāv; pieklājas, pienākas
- I DECOR, ōris m skaistums, daiļums, pievilcība
- II DECOR, is daiļš
- DECORĀRE 1 (iz)rotāt, izdaiļot; cildināt, slavināt, go-
dināt
- DECŌRUS, a, um skaists, daiļš, jauks
- DĒ-DŪCERE 3 (-dūx-, -duct-) novest, aizvest; pavadīt
- DĒ-FENDERE 3 (-fend-, -fēns-) atvairīt; aizstāvēt;
aiz-, pasargāt
- DĒFICERE, -iō 3 (dēfēc-, defect-) atkrist; zust, mazi-
nāties, izsīkt; izdzist
- DĒFŪNCTUS miris; mirušais
- DĒLECTĀRE 1 valdzināt; iepriecināt
delectāri - priecāties
- DĒLĒRE 2 iznīcināt, izpostīt; deldēt
- DĒLICTUM pārkāpums, vaina
- DĒNS, dentis m zobs
- DEORSUM vai DEORSUS lejup, uz leju; apakšā, leja
- DĒ-PLUERE 3 (-, -) nolīt
- DĒ-PŌNERE 3 (-posu- vai -posiv-, -posit-) nolikt
- DĒ-PRECĀRĪ dep. 1 (no)lūgties, lūgt piedošanu, žēlasti-
bu; izlūgties
- DĒPRECĀTIŌ, ōnis f lūgšana; piesaukšana; aizlūgums
- DĒ-RELINQUERE 3 (-reliqu-, -relict-) pamest, atstāt no-
vārtā; atstāt
- DĒSCENDERE 3 (dēscend-, dēscēns-) nokāpt, nonākt
- DĒSĪDERĀRE 1 vēlēties, tīkot, ilgoties
- DĒ-SĪDERE 3 (-sēd-, -) nosēsties, grimt
- DĒSŌLĀTUS, a, um atstāts, pamests, vientulīgs

- DĒSPICERE, -iō 3 (dēspēx-, dēspect-) (no augšas uz le-
ju) skatīties, raudzīties; nicināt
- DĒ-STRUERE 3 (-strūx-, -struct-) noārdīt; iznīcināt;
sagraut
- DĒ-SUPER no augšas
- DEUS dievs, Dievs
- DĒ-VINCERE 3 (-vic-, -vict-) galīgi uzvarēt, pieveikt
- DĒ-VORĀRE 1 (ap-, norīt; izputināt
- DEXTER, DEXT(E)RA, DEXT(E)RUM labais
- DEXTERA vai DEXTRA labā roka
ad dextram - pa labi
(ā) dext(e)rā - no labās puses
dextrā - pa labi
- DIABOLUS (gr.) velns
- DĪCERE 3 (dīx-, dict-) teikt, sacīt; apgalvot; runāt;
stāstīt; (no)saukt
- DIĒS, diēi m f diena
- DIGNĀRE 1 vai DIGNĀRĪ dep. 1 atzīt par cienīgu; pagodi-
nāt; atļaut
dignātus - pagodināts, cienīgs, atzīts par cienīgu
- DIGNUS, a, um cienīgs, godājams; vērtīgs; piemērots
- DĪLIGERE 3 (dīlēx-, dīlēct-) cienīt, mīlēt
- DĪMITTERE 3 (dīmīs-, dīmiss-) atlaist; atstāt, pamest;
aizsūtīt
- DĪRĒCTUS, a, um taisns; kas iet taisni uz mērķi; tiešs
- DIS-CĒDERE 3 (-cess-, -cess-) izklīst; aiziet; atkāp-
ties, novirzīties, novērsties
- DISCUSSIŌ, ōnis f satricinājums; pārbaudījums
- DISCUTERE, -iō 3 (discuss-, discuss-) sasist, sadragāt;
izklīdināt, padzīt; izpētīt, izmeklēt
- DISPARGERE 3 (dispers-, dispers-) izkaisīt, izmētāt,
izklīdināt
- DĪVES, itis bagāts, turīgs
- DĪVIDERE 3 (dīvis-, dīvis-) atdalīt, atšķirt; sadalīt
- DĪVITIAE, ārum f bagātība, dārgumi
- DOCĒRE 2 (docu-, doct-) mācīt; pamācīt
- DOCTOR, ōris m skolotājs; pasniedzējs

DOLĒNS, entis tāds, kas cieš; sāpīgs; bēdīgs, noskumis
DOLĒRE 2 (dolu-, nāk. divd. dolitūrus) sāpēt; bēdāties,
skumt
DOLOR, ōris m sāpes; bēdas, skumjas, sāras
DOLŌRŌSUS, a, um bēdu pilns, noskumis, skumstošs; sēro-
jošs
DOMINA saimniece, kundze; pavēlniece, valdniece
DOMINĀRĪ dep. 1 vai DOMINĀRE valdīt
DOMINICA svētdiena
DOMINUS kungs
DOMUS, ūs f māja, nams; mitekļis
domī, domuī - mājā(s)
domō - no mājām, no mājas
domum, domōs - uz māju, uz mājām
DŌNĀRE 1 dāvināt; dot
DŌNEC kamēr, līdz kamēr; tik ilgi, kamēr
DŌNUM dāvana, velte, balva; upuris, ziedojums
DŪCERE 3 (dūx-, duct-) vilkt; vest; vadīt
DULCĒDŌ, inis f (pie)mīlīgums, pievilcība
DULCIS, e mīļš; maigs
DUPLEX, icis divkāršs; divkāršots
DUM kamēr; kad
DUO, ae, o divi, abi

E

Ē sk. EX
EA viņa, tā
ECCE lūk!, redzi!, raugi!
ECCLĒSIA (gr.) draudze; baznīca
EDIFICĀRE sk. AEDIFICĀRE
Ē-DŪCERE 3 (-dūx-, -duct-) aizvest; uzcelt; iz-, uzau-
dzināt
EGĒNS, entis bez (kaut kā); trūcīgs, nabadzīgs
EGĒRE 2 (egu-, -) ciest trūkumu; būt bez, trūkt; vaja-
dzēt
EGŌ (arī EGO) es
EIA ak!, ai!

- EĪS dsk. dat. un abl. no "is"
- EIUS vsk. ģen. no "is"
- ĒLĒCTUS, a, un izredzētais; izvēlēts, izmeklēts
- ELEISON (gr.) apžēlojies!, žēlo!
- Ē-LEVĀRE 1 celt uz augšu, pacelt
- Ē-MITTERE 3 (-mīs-, -miss-) izlaist, atlaist; nosūtīt
- ENIM patiesi, tiešām; jo, proti
- EŌ vsk. abl. no "is"
- EŌRUM dsk. ģen. no "is"
- EŌS dsk. akuz. no "is"
- EPILOGUS (gr.) runas noslēgums, epilogs
- ĒPULĀRĪ dep. 1 dzīrot, mieloties; apēst
- ERAT impf. vsk. 3.p. no "esse"
- ERGŌ tāpat; tāpēc, tādēļ; tad, tad nu
- ĒRIGERE 3 (ērēx-, ērēct-) uzcelt; vest augšup; iedrošināt; iepriecināt
- ĒRIPERE, -iō 3 (ēripu-, ērept-) izraut; at-, noņemt; izglābt
- ERIT nāk. vsk. 3.p. no "esse"
- ERŌ nāk. vsk. 1.p. no "esse"
- ERRĀRE 1 maldīties; nomaldīties; kļūdīties
- Ē-RUBĒSCERE 3 (-rubu-, -) kļūt sarkanam, nosarkt; nosarkt aiz kauna, kaunēties
- ERUNT nāk. dsk. 3.p. no "esse"
- ES tag. vsk. 2.p. no "esse"
- ESSE, sum (fu-, -) būt; notikt
- EST tag. vsk. 3.p. no "esse"
- ESTŌ! esi!, lai ir! (nāk. imper. vsk. no "esse")
- ĒSURĪRE 4 (ēsurīv- vai ēsuri-, ēsurit-) būt izsalkušam, ciest badu; alkt, kārot
- ET un, arī
- ETIAM arī; vēl; pat; un
- ETIAM-SĪ arī ja, pat ja; lai gan, kaut arī
- EUM vsk. akuz. no "is"
- EVA Ieva (pirmā sieviete, cilvēku ciltsmāte jūdaisma, kristietības un islama mitoloģijā)
- EX, Ē (priev. ar abl.) no

- EX-ALTĀRE 1 pacelt; paaugstināt
EXĀMEN, inis n bars, pulks; pārbaude
exāmen mortis - nāves stunda
EX-AUDĪRE (-audīv-, -audit-) iz-, sadzirdēt; uzklausīt;
paklausīt
EXCELSUS, a, um augsts; izcils; cēls, cildens
lietv. excelsa dsk. n - debesis
EX-CITĀRE 1 izdzīt; izsaukt; radīt, izraisīt
EX-CLĀMĀRE 1 iekliegties, iesaukties; kliegt, saukt
EXCRUCIĀRĪ dep. 1 mocīties, ciest
EXERCĒRE 2 (exercu-, exercit-) nodarbināt; nodarboties;
mocīt
I EXERCITUS, a, um grūts, grūtību pilns
II EXERCITUS, ūs m pulks, bars
EXILIUM sk. EXSILIUM
EX-ĪRE, -eō (-i- vai -iv-, -it-) aiziet; iznākt; parādīties
EX-ŪRĀRE 1 neatlaidīgi lūgt, lūgties
EXPECTĀRE sk. EXSPECTĀRE
EXSILIUM izraidīšana, trimda; svešums
EX-SPECTĀRE 1 gaidīt; sagaidīt; cerēt, karsti ilgoties
EX-STĀRE 1 (-, -) iz-, pacelties virs; būt redzamam; eksistēt
EXSUL, is m f (no dzimtenes) izraidītais, trimdinieks
EXSULTĀRE 1 gaviļēt, liksmoties, priecāties
EXSULTĀTIŌ, ōnis f gaviļes
EX-TOLLERE 3 (-, -) izcelt; uz-, pacelt
EXUL sk. EXSUL
EXULTĀRE sk. EXSULTĀRE
EXULTĀTIŌ sk. EXSULTĀTIŌ

F

- FACERE, -iō 3 (fēc-, fact-) darīt; taisīt; radīt, izgatavot; izdarīt, padarīt par
FACIĒS, ēi f ārējais izskats; seja; skats
FACILIS, e viegls; izveicīgs
FACINUS, oris m darbība, rīcība; pārkāpums, noziegums

FACTOR, ōris m radītājs
FACTUM darbs, darbība, rīcība
FAMULUS kalps
FAUCES, ium f rīkle
FAVILLA pelni
FECUNDITĀS, ātis f auglīgums, auglība; pārpilnība
FELIX, icis laimīgs, aplaimots
FERRE, ferō (tul-, lāt-) nest; izplatīt, stāstīt; pa-
nest; pacelt
FERVOR, ōris m kvēle, svelme, karstums
FETIDUS sk. FOETIDUS
FIAT lai notiek!, lai top! (konj. vsk. 3.p. no "fierī")
FIDELIS, e uzticams, uzticīgs; ticīgs, ticīgais
fidēlissimus (superl.) - visuzticamākais, neapšaubāms
FIDES, ei f uzticība, uzticēšanās; pārlicība; kristīgā
ticība
FIERĪ, fiō (perf. aizvietc ar factus sum) tapt, kļūt,
rasties, izcelties; notikt, (at)gadīties
FIGERE 3 (fix-, fix-) durst; piesiet, pienaglot; iesist,
iedurst
FILIUS dēls (vok. - filii), dsk. filii - bērni
FINIRE 4 beigt; no-, pabeigt
FINIS, is m gals, beigas, nobeigums; nāve, bojāeja
FIRMUS, a, um stiprs, spēcīgs, varens; drošs, uzticams
FLAGELLUM pletne, pātava
FLAMMA liesma, uguns
FLAMMARE 1 degt, kvēlot, liesmot; aizdedzināt
FLERE 2 (flēv-, flēt-) raudāt; apraudāt
FLĒTUS, ūs m raudāšana; asaras
FLŌS, ris m puķe, zieds; ziedu laiks; jaunības spēks
FLUCTUS, ūs m vilnis, banga; straume
FLUERE 3 (flūx-, -) plūst, tecēt
FLŪMEN, inis n straume; upe
FOECUNDITĀS sk. FECUNDITĀS
FOETIDUS, a, um smirdošs, smirdīgs
FŌNS, fontis m avots; pirmsākums, cēlonis
FŌRMŌSUS, a, um skaists, stalts

FORTASSE varbūt, iespējams
FORTIS, e stiprs, spēcīgs; drošs, drosmīgs
FORTITŪDŌ, inis f stiprums, spēks; drosmē, drošsirdība
FRĀCTIŌ, ōnis f laušana, pārlaušana
FRANGERE 3 (frēg-, frāct-) lauzt, salauzt; pārvarēt
FRĀTER, tris m brālis
FRĀTERNUS, a, um brāļa-; brāļu-; brālīgs; radniecīgs
FRAUDĀRE 1 ap-, piekrāpt; noblēdīt; pievilt
FRAUS, fraudis f blēdība, krāpšana; noziedzums; viltība
FREMERE 3 (fremu-, fremit-) dunēt; špākt; rūkt; kurnēt;
murmināt
FRŪCTUS, ūs m auglis
FUĒRUNT vai FUĒRE perf. dsk. 3.p. no "esse"
FUGA bēgšana
fugam capere - sākt bēgt
FUGĀRE 1 piespiest bēgt; iz-, aiz-, padzīt
FUGERE, -iō 3 (fug-, nāk. divd. fugitūrus) bēgt
FUIT perf. vsk. 3.p. no "esse"
FULGĒRE 2 (fuls-, -) vai FULGERE 3 zibēt, spīdēt, mir-
dzēt
FULGIDUS, a, um spīdošs, mirdzošs
FUNDĀRE 1 likt pamatu; dibināt; nodrošināt
FŪR, is m f zaglis; nelietis
FUROR, ōris m trakošana; niknums; kaislība; aizgrābtība,
sajūsmā, iedvesmā; ekstāze
FUTŪRUS, a, um nākamais
lietv. futūrum - nākotne

G

GABRIEL Gabriels (erceņģelis, Dieva vēstnesis)
GALILAEA Galileja (apgabals Ziemeļpalestīnā)
GAUDĒRE 2 (gavisus) priecāties, būt priecīgam
GAUDIUM prieks
GEHENNA (ebr.) elle
GEMERE 3 (gemu-, gemit-) nopūsties, vaidēt; apraudāt
GENERĀTIŌ, ōnis f paaudze; dzimta, ģints; cilvēce
GENERŌSUS, a, um dižciltīgs; cēls, cildens

GENETRĪX, icis f māte; radītāja
GENITOR, ōris m tēvs; ciltstēvs; radītājs
GENITUS perf. divd. no "gignere"
lietv. genitus - dēls
GĒNS, gentis f ģints; dzimta, cilts; tauta; paaudze
vsk. un dsk. gentēs - pagānu tautas, pagāni
GERERE 3 (gess-, gest-) nest; rādīt; darīt
GERMEN, inis n diģlis; asns
GERMINĀRE 1 dzīt asnus, diģt, plaukt
GESTUS, ūs m stāja; izturēšanās; žests, mīmika
GIGNERE 3 (genu-, genit-) dzemdēt; dzemdēt
gigni - dzimt, rasties
GLADIUS zobens
GLŪRIA slava; godība; dižums; cēlums
GLŪRIĀRI dep. 1 dižoties, lepoties
GLORIFICĀRE 1 slavēt, cildināt; daudzinaēt, teikt
GLORIFICĀTIŌ, ōnis f ciidinaēšana, slavinaēšana, daudzinaēšana; cildinaējums, slavinaējums
GLŪRIŌSUS, a, um slavens, slavējams; cēls, cildens
GRACILIS, e slaidis, slaiķis
GRADUALE graduāle (mesas daļa)
GRAN (it.) liels
GRANDIS, e liels; ievērojams; cildens, cēls
GRĀTIA laipnība, labvēlība; žēlastība; cieņa; pateicība;
piemilība; daiļums, jauķums
abl. grātiā (prieķ. ar gen.) - dēļ, lai
grātiās agere (dicere) - pateikties
grātis - par velti, bez maksas ("par paldies")
grātis diligere - pašaiēdzīgi, nesavtīgi milēt
GREX, gregis m ganāmpulķis

H

HABĒRE 2 (habu-, habit-) būt (piederības nozīmē), piederēt
HABITĀRE 1 apdzīvot; dzīvot
HABITĀTIŌ, ōnis f dzīvoklis, mājoklis
HĀC šeit

- HAEC sk. HIC
- HAEDUS (jauns) āzis, āzītis
- HAEREDITĀS sk. HĒRĒDITĀS
- HANC akuz. no "haec"
- HĒRĒDITĀS, ātis f mantojums
- HĪ šie (dsk. no "hic")
- I HIC, HAEC, HOC šis, šī
ex hōc nunc - no šī laika
- II HĪC (apst.v.) šeit
- HINC no šejienes; no šī laika; tāpēc, tādēļ
- HŌC sk. HŪC
- HODIĒ šodien; tagad, tūlīn
- HOEDUS sk. HAEDUS
- HOLOCAUSTUM (gr.) (uguns)upuris
- HOMŌ, inis m cilvēks
- HONOR, ōris m gods; godināšana; cieņa
- HŌRA (gr.) stunda; laiks
- HORRENDUS, a, um šausmīgs, drausmīgs, briesmīgs; apbrīnojams, brīnišķīgs
- HORRĒRE 2 (horru-, -) stingri stāvēt; aiz bailēm nodro-
bēt, notricēt
- HOSANNA sk. OSANNA
- HOSTIA upura dzīvnieks; (dzīvnieku) upuris
- HOSTIS, is m svešinieks, svešzemnieks; ienaidnieks
- HŪC vai HŌC šurp(u), uz šejieni
- HUIC dat. no "hic"
- HUMILIĀRE 1 pazemināt; pazemot; pakļaut
- HUMILIS, e zems, mazs; niecīgs; neievērojams; pazemīgs;
nomākts; nicināms, nievājams
- HUMILITĀS, ātis f zemums; niecīgums; pazemība
- HUMON (kl.; gr. hēmōn) mūsu
- HUMUS, i f zeme
- HYDRA (gr.) hīdra, (ūdens)čūska
- HYMNUS svētku, slavas dziesma (dieviem); himna
- HYS(S)ŌPUM vai HY(S)SŌPUS, i f izops (bot. - puskrūns,
no kura iegūst ēteriskās eļļas)

I

- IACOB Jēkabs (Bībeles Vecās derības persona; vēlāk Jēkabs ieguvis vārdu Israēlis; viņa 12 dēli kļuvaši par senebreju cilšu ciltstēviem)
- IAM jau; tagad; (ar noliegumu) vairs ne
- ID sk. IS
- IERUSALEM Jeruzaleme (Jūdejas valsts galvaspilsēta)
- IESUS Jēzus
- IGITUR tāpat; tad nu
- IGNEUS, a, um ugunīgs
- IGNIS, is m uguns; spožums, mirdzums
- ILLĀ viņā pusē, tur
- ILLE, ILLA, ILLUD tas; viņš
- I. ILLIC, ILLAEC, ILLUC (nor.vv.) tas; viņš
- II ILLIC (apst.v.) tur, turpat
- IMAS (gr. hēmās) mūs
- IMMACULĀTUS, a, um neaptraipīts, tīrs
- IMMENSUS, a, um neizmērojams, bezgalīgs
- IMMOLĀRE 1 upurēt, ziedot
- IMMOLĀTUS upurēts, ziedots
- IMPERIUM valsts, valstība; valdība
- IMPIUS, a, um negodīgs, nekrietns, neģēlīgs
- IM-PLĒRE (-plēv-, -plēt-) (pie)pildīt; izpildīt; sasniegt, pabeigt
- IMPONERE 3 (imposu-, imposit-) ielikt; uzlikt; uzkraut
- IMPROBUS, a, um nekrietns, slikts, negodīgs; nelietīgs; ļauns
- IMPRŌVĪSUS, a, um neparedzēts, negaidīts, pēkšņs
- IMUS, a, um pats apakšējais, viszemākais, visdziļākais
lietv. vsk. imum - apakša, dsk. ima - pazeme
- IN (priev. ār akuz.; jautājot: uz kuriem?, kurp?) uz;
(ar abl.; jautājot: kur?, kad?) "iekšā" (parasti atbilst latviešu lokatīvam); pie
- INĀNIS, e tukšs; nabadzīgs; izsalcis; veltīgs
lietv. ināniae, ārum f - tukšums
- INCARNĀTUS iemiesots (piedzimis)

- INCERTUS, a, um kas svārstās, šaubās; nezināms; nedrošs
lietv. incertum - neziņa, nenoteiktība, nedrošība
- INCESSABILIS, e nerimstošs, nemitīgs, neatlaidīgs
- INCIDERE 3 (incid-, -) iekrist; nokļūt; notikt, gadīties
- INCLINĀRE 1 no-, pie-, saliekt
- INCLINĀTUS, a, um noliekts (perf. divd. no "inclināre")
- INCLITUS, INCLYTUS sk. INCLUTUS
- INCLUTUS, a, um slavens, plaši pazīstams
- INEBRIĀRE 1 padarīt noreibušu, apskurbušu; piesūcināt,
piesātināt; piepildīt
inebriāri - apreibt, noreibt
- INFERNUS, a, um apakšējais; pazemes-
lietv. infernus, -um, -i, -a - pazemes valstība; elle
- INFERUS, a, um apakšējais; pazemes-
lietv. inferi, inferiōrēs, inferus - pazemes dievi;
pazeme; elle
- INFIRMĀRE 1 padarīt nespēcīgu, novājināt
- INFIRMUS, a, um nespēcīgs, nevarīgs; vājš; noguris
- INFLAMMĀRE 1 aizdedzināt; iededzināt; sakūdit
- IN-FUNDERE 3 (-fūd-, -fūs-) ieliet; pieliet
- INGEMISCERE 3 (ingemu-, -) ievaidēties; nopūsties
- INIMĪCUS, a, um naidīgs
lietv. inimicus - ienaidnieks; velns
- INIQUĪ, ōrum m ienaidnieki, pretinieki
- INIQUITĀS, atis f grūtības; netaisnība
dsk. iniquitātēs - grēki
- INIQUUS, a, um nelabvēlīgs, naidīgs; netaisns
- INITIUM sākums
- INIŪSTUS, a, um netaisns, netaisnīgs; bargs, cietsirdīgs
- INNOVĀRE 1 atjaunot
- INOPS, opis trūcīgs, nabadzīgs; nespēcīgs, nevarīgs,
vājš
- INSIDIAE, ārum f lamatas; viltība; blēdība
- INSIDIĀRI dep. 1 slepeni uzbrukt, (uz)glūnēt; izlikt la-
matas
- INSIPIĒNS, entis nesaprātīgs, muļķīgs

- IN-TENDERE** 3 (-tend-, -tent-) vērst, virzit; uzklaust, paklaust
- INTER** (prieiv. ar akuz.) starp, vidū
- INTINGERE** 3 (-tinx-, -tinct-) iemērt, apslapināt
- INTRĀ** (prieiv. ar akuz.) iekšpus; (apst.v.) iekšā
- INTRĀRE** 1 ieiet, ienākt
- INTRO-ĪRE**, eō (-i-, -it-) ieiet
- INTROITUS**, ūs m ieiešana; sākums, ievads
- INULTUS**, a, um neatriebts; nesodīts
- IN-VENIRE** 4 (-vēn-, -vent-) uziet, atrast; atklāt; iegūt, dabūt
- INVICEM** pārmaiņus; savukārt; abpusēji, savstarpēji
- INVISIBILIS**, e neredzams
- INVOCĀRE** 1 piesaukt; lūgt
- IOANNES** Jānis (Jēzus Kristus mācekļis, apustulis)
- IOSEPH** Jāzeps (Bībeles Vecās derības persona; brāļi pārdeva Jāzepu verdzībā, taču vēlāk viņš kļuva par Ēģiptes pārvaldnieku)
- IPSE**, a, um pats
- IRA** dusmas
- IRE**, eō (i-, it-) iet; nākt
- IRRISOR**, ōris m izsmējējs, zobotājs, zobgalis
- IS, EA, ID** tas, tā; viņš, viņa
- ISCHYROS** (gr.) visvarenais, visspēcīgais
- ISOPUS** sk. HYSŌPUS
- ISRAĒL** Israēlis (ebreju ciltstēva Jēkaba otrais vārds, arī viņa pēcnācēju kopējs apzīmējums (Israēļa bērni))
- ISTE, ISTA, ISTUD** tas, tā; šis, šī
- ISTŌ** uz turieni, turp
- ITA** tā, tādējādi
- ITĀRE** 1 iet
- ITE!** ejiet! (imper. dsk. no "ire")
- ITER**, itineris n gājienš; gājums; ceļš
- ITERUM** otrreiz, vēlreiz, atkal, no jauna
- IUBILĀRE** 1 dziedāt; gavilēt; liksmot(ies)

IŪBILATIŌ, ōnis f gaviles, līksmošana
IŪCUNDUS, a, um patīkams, jauks
IŪDAEUS jūds (jūdi - senebreji, senās Jūdejas iedzīvotāji)
IŪDEX, icis m tiesnesis; tiesātājs
IŪDICĀRE l tiesāt; spriest; izlemt, izšķirt
IŪDICĪUM tiesāšana, tiesa; spriedums
IŪGITER neizsikstoši, mūžīgi; nerimstoši, bez mitas
IŪSTIFICĀRE l attaisnot
IŪSTIFICĀTIŌ, ōnis f attaisnošana; attaisnojums
IŪSTITIA taisnība; taisnīgums
IŪSTUS, a, um taisnīgs, taisns; pareizs
lietv. iūstum - taisnība
IUVĀRE l (iūv-, iūt-) atbalstīt, palīdzēt, veicināt; iepriecināt
IUVENIS, e jauns
lietv. iuvenis, is m f - jauneklis, jaunava
IUVENTŪS, ūtis f jaunība; jaunatne, jaunieši
IUXTĀ (prieiv. ar akuz.) pie; (apst.v.) blakus, līdzās

K

KARITĀS sk. CĀRITĀS
KRISTUS sk. CHRĪSTUS
KYRIE (gr.) Kungs! (vok.)

L

LĀBĪ dep. 3 paslīdēt; (no)maldīties, kļūdīties
LABIUM lūpa
LABOR, ōris m pūles; darbs; grūtums
LABŌRĀRE l pūlēties, strādāt; ciest, mocīties
laborantī - tie, kas strādā, pūlas
LABŌRIŌSUS, a, um strādīgs
LACRIMA (LACRUMA; LACRYMA, LACHRYMA) asara
LACRIMŌSUS, a, um asaru pilns, asarains; raudošs; bēdīgs, žēlabains, skumīgs
LACUS, ūs m ezers; bedre; dūksnājs, purvs
LAETĀRĪ dep. l priecāties, līksnoties

- LAETITIA prieks, jautriība, liksmība
LAETUS, a, um bagātīgs, krāšņs; priecīgs, jautrs,
liksmīgs, laimīgs
LAMPAS, adis f lāpa; lukturis; spīdekļis; gaisma
LANCEA (ķeltu) metamais šķēps, pīķis
LANGUIDUS, a, um noguris, nokūsis; nespēcīgs, vājš
LANGUOR, ōris m nogurums, gurdums, nespēks; slimība
LASSUS, a, um piekūsis, noguris
LATĒRE 2 (latu-, -) būt apslēptam, slēpties
latet - nav zināms
LATRŌ, nis m laupītājs
LATUS, eris n sāns, krūtis, sāni
LAUDABILIS, e slavējams, uzslavas cienīgs, teicams,
cildināms
LAUDARE 1 slavēt, uzslavēt, cildināt
LAUDATIŌ, ōnis f slavēšana, cildināšana
LAUS, laudis f uzslava; slava; slavīnājums, cildinā-
jums; gods
LAVARE 1 mazgāt; apslāpināt, apslacīt
LAZARUS Lācars
LEŌ, nis m lauva
LIBENS, entis labprātīgs; priecīgs, jautrs
LIBENTER labprāt; labprātīgi
I LIBER, libri m grāmata; raksts
II LIBER, a, um brīvs
LIBERARE 1 atbrīvot, atsvabināt; attaisnot
LIGARE 1 siet; saistīt; savienot, apvienot
LIGNUM malca; koks; krusts
LINGUA mēle; valoda
LIVOR, ōris m svina krāsa; zilums (no sitiēna)
LOCUS vieta; telpa
LOCUTIŌ, ōnis f runāšana, runa; valoda
LOCUTUS, a, um runājis, sacījis (perf. divd. no "loqui")
LONGĒ gari; tālu; ilgi
de longē - iztālēm
LONGUS, a, um garš; tāls; ilgš
LOQUI dep. 3 (locutus) runāt; teikt, pateikt

LŪCĒRE 2 (lūx-, -) būt gaišam; spīdēt, mirdzēt
LŪCIFER, a, um kas nes gaismu, gaismas nesējs; Rīta
zvaigzne
LŪCTUS, ūs m bēdas, skumjas, sāras
LŪGĒRE 2 (lūx-, -) sērot, skunt
LUMBUS gurns, ciska
LŪMEN, inis n gaisma, spīdekļis; skaidrība; dzīvība
LŪNA mēness
LŪX, lūcis f gaisma
LUXUS, ūs m (pārmērīgs) greznums; izāķērdība; uzdzīve;
izvirtība

M

MĀCHINA (gr.) uzbūve, struktūra; pasaules ēka
MĀCHINĀRĪ dep. 1 vai MĀCHINĀRE veikli izgatavot, uz-
celt, izdomāt
MAECĒNĀS, ātis m Mecenāts (imperators Augusta draugs
dzejnieku Vērgilija un Horācija atbalstītājs; vēlāk
ar šo vārdu apzīmēja mākslas un zinātnes veicinā-
tājus)
MAERĒRE 2 (maeru-, -) sērot; vaimanāt; apraudāt
MAGNIFICĀRE 1 augsti teikt; cienīt; slavēt, cildināt
MAGNUS, a, um liels, plašs
vōce magnā - skaļā balsī
MĀESTĀS, ātis f diženums; augstība; cieņa; majestāte
MALE-DĪCERE 3 (-dix-, -dict-) ļauni runāt, zaimot, pul-
got; lamāt
MALEDICTUS, a, um nolādēts
MALUS, a, um slikts; ļauns, nekrietns
MANDŪCĀRE 1 gremot; ēst
MĀNE nelok. n rīts; (apst.v.) rīta agrumā, agri
MANĒRE 2 (māns-, māns-) palikt; turpināties, ilgt, pa-
stāvēt
MANIFESTĀRE 1 padarīt redzamu, atsegt, atklāt, parādīt
MANUS, ūs f roka
MARE, is n jūra

- MARIA Marija (Kristus māte)
- MARTYRUS vai MARTYR, is m (gr.) moceklis, asinslieci-
rieks
- MATER, ris f māte
- MATŪTĪNUS, a, um rīta-, agrs
- MĒ akuz. vai abl. no "egō"
- MĒCUM (cum mē) ar mani, man līdz
- MEDITĀTUS, a, um pārdomāts, rūpīgi sagatavots
- MELIUS labāk
- MEMBRUM loceklis
- MEMENTŌ neaizmirsti, atceries, piemini! (nāk. imper. no
"meminisse")
- MEMORIA atmiņa; piemiņa
- MENDĪCĀRE 1 vai MENDĪCĀRĪ dep. 1 ubagot; izlūgties
- MENDĪCUS, a, um (loti) nabadzīgs, trūcīgs
lietv. mendicus - ubags
- MENS, mentis f prāts; nodoms; nolūks; pārlicība
- MERCĒS, ēdis f alga, maksa; angli
- MERĒRE 2 (meru-, -) vai MERĒRĪ dep. 2 (meritus) nopel-
nīt, iegūt; būt cienīgam; pakalpot
- MESSE (fr.) mesa
- MENS, a, um mans
- MICHAEL Miķelis (erceņģelis - debesu karapulku vadonis)
- MIRI man (dat. no "egō")
- MILES, itis m kareivis; karavīrs
- MINISTER, stri m kalps, palīgs; priesteris, mācītājs
- MIRUS, a, um brīnišķīgs, brīnumains
- MISER, a, um nožēlojams, nelaimīgs
- MISERĀRĪ dep. 1 nožēlot, just līdzī; apraudāt
- MISERĀTIŌ, ōnis f līdzjūtība, žēlums; žēlsirdība
- MISERĒRĪ dep. 2 (miseritus) vai MISERĒRE 2 (miseru-, mise-
rit-) apžēloties; just līdzī
- MISERIA posts, nelaime, bēdas
- MISERICORDIA līdzjūtība, žēlsirdība, žēlums; žēlastība
- MISERICORS, dis līdzjūtīgs
- MISSA mesa

MITTERE 3 (mis-, miss-) izlaist; sūtīt

MOERERE sk. MAERERE

MOLESTUS, a, um nospiedošs, grūts, nepatīkams

MORI, -ior dep. 3 (mortuus) mirt

MORS, mortis f nāve; miršana

MORTUUS miris; mirušais

MOVERE 2 (mōv-, mōt-) kustināt; satricināt

terra mōvit - bija zemestrīce

MUGITUS, ūs m māviens, maušana, maurošana; špākšana

MULIER, is f sieviete; sieva

MULTITUDŌ, inis f liels daudzums

MULTUS, a, um daudz; daudzkārtīgs, bagātīgs

multum - daudz, ļoti, bieži; ilgi

MUNDARE 1 tīrīt, šķīstīt

I MUNDUS, a, um tīrs, spodrs, košs

II MUNDUS pasaule, visums

MURUS mūris; siena

MUTARE 1 pārvietot; mainīt, grozīt, pārveidot, pārvērst;
apmainīt

N

NARRARE 1 (pa)stāstīt; teikt, runāt

NATIO, ōnis f dzimšana, izcelšanās; tauta, cilts, dzimta

NATIVITAS, ātis f dzimšana; izcelšanās; Ziemsvētki

NATURA dzimšana; daba; radība; pasaule; visums

naturā - pēc dzimuma, pēc izcelsmes

NATUS, a, um dzimis; radīts

lietv. natus - dēls

NĒ (partik.) ne; (saiklis) lai ne, ka ne

NEC sk. NEQUE

NEGLEGERE 3 (neglēx-, neglēct-) nerūpēties, atstāt no-
vārtā; (apzināti) neievērot; nicināt; atteikties

NEMŌ, nullius (nēminis) neviens

NEQUE vai NEC un ne, arī ne, nedz

NE-SCIRE 4 (-sciv-, vai -sci-, -scit-) nezināt; neprast,
nespēt

NĪCAENUS, a, um Nikajas- (Nikaja - pilsēta Mazāzijā, Bitīnijas novadā (tagadējās Turcijas teritorijā), kur 325.g. notika t.s. Nikajas koncils)

NĪCĒNUS sk. NĪCAENUS

NIHIL vai NĪL nekas, neko, nemaz

NIX, nivis f sniegs

NŌBĪS dat. vai abl. no "nōs"

NOE (ebr.) prieka izsauciens

NŌLĪ imper. vsk. no "nōlle"

nōlī tardāre - nekavējies!

NŌLLE (nōlu-, -) negribēt, nevēlēties

NŌMEN, inis n vārds

NŌN ne

NŌNUS, a, um devītais

NŌS mēs, mūs

NOSTER, ra, rum mūsu

NOVĀRE l atjaunot, darīt jaunu; radīt no jauna

NOVUS, a, um jauns

novissimus (superl.) - galējais, pēdējais, pastarais

NOX, noctis f nakts; tumsa, tumsība; nāve

NŪBĒS, is f mākonis; padebēsis

NŪDUS, a, um kails, neapgērbts, bass

NUMERĀRE l skaitīt; pieskaitīt, atzīt par

NUMERUS skaitlis; skaits, daudzums, pulks, bars

NUNC tagad, šobrīd

O

O (gr. ho) grieķu valodā vir.dz. artikuls

Ō ai!, ak!

OB (priev. ar akuz.) pret; priekšā; ap; par; aiz, dēļ

OBDORMĪRE sk. OBDORMĪSCERE

OBDORMĪSCERE 3 (obdormiv-, -) iemigt

OBEDIĒNS sk. OBOEDIĒNS

OBLĀTIŌ, ōnis f pasniegšana; dāvana, velte; ziedojums

OB-MŪTĒSCERE 3 (-mūtu-, -) apklust; norimt

OBOEDIĒNS, entis paklausīgs, padevīgs

OBSCŪRĀRE l aptumšot; aizēnot; noslēpt; apsegt

OBSCŪRUS, a, um tunšs; drūms; apslēpts; neredzams
lietv. obscūrum - tumsa, tumsība

OBSECRĀRE l lūgt; lūgties (gauži)

OBVIAM pretī, pretim

OCCĀSUS, ūs m riets, norietēšana; rietumi

OCCULTUM paslēptuve; noslēpums

OCCULTUS, a, um apslēpts, slepens; neredzams

OCCUPĀRE l ieņemt; sagrābt; negaidīti uzbrukt, pārsteigt

OCCURSUS, ūs m sastapšana

OCULUS acs

ŌDISSE, ōdi nīst, neieredzēt

OFFERRE, offerō (obtul- vai optul-, oblāt-) nest pretim;
piedāvāt; atnest; sagādāt

OFFERTŌRIUM ofertorijs (mesas daļa)

ŌLIM kādreiz, reiz; jau sen

OMEGA grieķu alfabēta pēdējais burts
alfa un omega - iesākums un gals

OMNIPOTĒNS, entis visvarens, visspēcīgs

OMNIS, e katrs, ikviens
dsk. omnēs m f - visi, visas
dsk. omnia n - viss

OPERA darbs; pūles

OPERĪRE 4 (operu-, opert-) aiz-, apklāt; aizsegt; aiz-
slēgt, aizvērt

OPPROBRIUM pārmetums; ķengāšana; negods; kauns

OPS, opis f pūles; spēks; vara; palīdzība
open ferre - palīdzēt

OPUS, operis n darbs; pūlīpi

ŌRĀRE l teikt, runāt; lūgt, lūgties

ŌRĀTIŌ, ōnis f runa; lūgšana

ORBIS, is m riņķis; aplis; loks
orbis terrārum - pasaule

ORIĒNS, entis m austrumi ("uzlecošā saule")

ORĪRĪ, -ior dep. 4 (ortus, nāk. divd. oriturus) piecel-
ties; uzlēkt; sākties

ŌRNĀTUS, a, um apgādāts; izrotāts, izgreznots

ORTUS, ūs m lēkts; austrumi; izcelšanās; sākums

ŌS, ōris n mute; rīkle; seja, vaibsti
OS, ossis n kauls
OSANNA (gr., ebr. "glāb!") Oziannā (cildinājuma sauciens
kristīgo un jūdu dievkalpojumā)
ŌSOR, ōris m nīdējs
OSTENDERE 3 (ostend-, ostent- vai ostēns-) stiept pre-
tim; turēt priekšā; rādīt
OVIS, is f aita, avs

P

PAENA sk. POENA
PALLĒSCERE 3 (pallu-, -) nobālēt, kļūt bālam
PALMA palma; palmas zars; uzvaras balva; slava
PĀNIS, is m vai PĀNE, is n maize
PARACLĒTUS, PARACLITUS (gr.) palīgs, aizstāvis, mieri-
nātājs
PARADĪSUS (gr.) paradīze; debesu valstība
PARĀRE 1 gatavot, rīkot; sagādāt sev, iegūt
PARĀTUS, a, um sagatavots, gatavs
PARCERE 3 (peperc- vai pars-, nāk. divd. parsūrus) sau-
dzēt, žēlot
PĀRĒRE 2 (pāru-, -, nāk. divd. pāritūrus) parādīties,
būt redzāmam; pakļauties
PAROPSIS, idis f (gr.) bļodiņa
PARS, partis f daļa
PASCHA, atis n vai PASCHA, ae f (ebr.) Lieldienas
PASCHALIS, e (ebr.) Lieldienu-
PĀSCUUS, a, um ganību-
lietv. pāscuum vai pāscua, orum n - ganības
PĀSSIŌ, ōnis f ciešanas; mokas, sāpes; mocekļa nāve
PĀSSUS cietis; izcietis mocekļa nāvi (perf. divd. no
"pati")
PĀSTOR, ōris m gans
PĀTER, ris m tēvs
sk. patrēs - senči; priekšteči
PĀTERE 2 (patu-, -) būt vaļā, būt redzāmam; stiepties,
ātrasties, būt izplatītam, pazīstāmam

- PATERNUS, a, um tēva-; no tēva mantots; tēvijas-
PATĪ, ior dep. 3 (passus) panest, paciest; ciest; pār-
ciest mocekļa nāvi
- PATRIA tēvija, dzimtene, dzimtā pilsēta
- PATRŌNUS patrons, aizstāvis, aizgādnieks
- PAUPER, is nabadzīgs, trūcīgs
lietv. pauper - nabags
- PAVERE 2 (pāv-, -) baidīties, bailoties; tricēt, drebēt
aiz bailēm
- PĀX, pācis f miers
- PECCĀRE 1 kļūdities, maldīties; grēkot
- PECCĀTOR, ōris m grēcinieks
- PECCĀTRĪX, icis f grēciniece
- PECCĀTUM vai PECCĀTUS kļūda; pārkāpums; grēks
- PENDĒRE 2 (pepend-, -) karāties
- PEPERCĒRUNT perf. dsk. 3.p. no "parcere"
- PER (priev. ar akuz.) pa, caur; pār; laikā
- PERCIPERE, -iō 3 (percēp-, percept-) uzņemt; saņemt; uz-
tvert, sajūst; aptvert, saprast
- PERCUTERE, iō 3 (percuss-, percuss-) sist; grūst; sa-
triekt; izdurt cauri, dziļi iedurt; nonāvēt
- PERDERE 3 (perdid-, perdit-) pazudināt, izpostīt, iznī-
cināt, padarīt nelaimīgu; zaudēt
- PER-DŪCERE 3 (-dūx-, -duct-) aiz-, novest
- PERENNIS, e ilgstošs, pastāvīgs, mūžīgs
- PERFIDIA neuzticība, nodevība
- PER-FORĀRE 1 izdurt caurumu, izurbt; caururbt
perforāre latus ēnse - iegrūst dziļi sānos zobenu
- PER-ĪRE, eō (-i-, nāk. divd. peritūrus) iet bojā; iz-
nīkt; izbeigties; iz-, pazust
pereat, pereant (tag. konj. vsk., dsk.) - lai iznīkst!
- PERPETUUS, a, um nepārtraukts; pastāvīgs, ilgstošs
perpetuō - vienmēr, mūžīgi
- PER-SEQUĪ dep. 3 (-secūtus) neatlaidīgi sekot; vajāt;
panākt
- PER-TRĀNSIRE, -eō (-iv- vai -i-, -) pāriet; iziet cauri,
izspiesties cauri

- PETERE 3 (petiv- vai peti-, petit-) doties; tiekties;
censties; lūgt; dabūt; iegūt; aizsniegt
- PETRA (gr.) klints
- PETRUS Pēteris (Jēzus Kristus mācekļis, apustulis)
- PIETĀS, atis f godbijība, dziļa cieņa, mīlestība, pietāte; taisnība; līdzjūtība, žēlsirdība; dievbijība
- PIUS, a, um dievbijīgs, svētbijīgs; taisnīgs, mīļš, dārgs
- I PLĀGA (gr.) sitiens, grūdiens, cirtiens, brūce, ievainojums
- II PLAGA zeme, apgabals, novads
- PLĀNCTUS, ūs m vaimanas
- PLANGERE 3 (plānx-, plānct-) sist; raudāt, skaļi vaimanāt; vaimanājot apraudāt
- PLĀNUS, a, um līdzens; skaidrs
- PLĒBS, plēbis vai arh. PLĒBĒS, ei vai i tauta; pūlis; tautas masas; plebeji
- PLĒNUS, a, um pilns, piepildīts
- PLŌRĀRE 1 skaļi vaimanāt, raudāt, gausties
- PLUERE 3 (plu-, -) lit; likt lietum lit
- POENA sods; atribība; mokaš, ciešanas
- PONDERĀRE 1 (no)svērt; apsvērt, novērtēt
- PONDUS, eris n nospiedoša nasta; smagums
- PŌNERE 3 (posu-, posit-) likt, nolikt; noteikt
- PONTIUS PĪLĀTUS Poncijs Pilāts (romiešu vietvaldis Jūdējā)
- POPULUS tauta; iedzīvotāji; pulks; draudze
dsk. popuļi - ļaudis, cilvēki
- PORTA vārti
- PORTĀRE 1 nest; aiznest
- POSSE, possum (potu-, -) varēt, spēt; būt iespējamam
- POSSIDĒRE 2 (possēd-, possess-) piederēt, būt; būt ienēmušam; ienemt, iemantot
- POS-SĪDERE 3 (-sēd-, -sess-) iegūt; sagrābt; ienemt
- POST (prieiv. ar akuz.) aiz; pēc; (apst.v.) vēlāk, pēc tam
- POSUIT, POSUĒRUNT perf. 3.p. (vsk. un dsk.) no "pōnere"

- PŌTĀRE 1 (pōtāv-, pōtāt- vai pōt-) dzert; dzirdīt, dzirdināt; piesūcināt
- POTĒNS, entis varens, spēcīgs
lietv. potentēs, ium m - varenie, varasvīri
- POTENTIA spēks; vara
- POTESTĀS, ātis f vara, spēks
- PRAE (prieiv. ar abl.) priekšā, pa priekšu; dēļ
- PRAE-CĒDERE 3 (-cess-, -cess-) iet pa priekšu
- PRAE-CINGERE 3 (-cīnx-, -cīnct-) apjozt
- PRAECLĀRUS, a, um ļoti gaišs; ļoti skaidrs; lielisks, teicams; ļoti iecienīts, godāts; ļoti slavens
- PRAEGUSTĀTUM iepriekš pārdzīvotais, izjustais, izciestais; iepriekšēja izbaudīšana
- PRAELŪDIUM priekšspēle, prologs
- PRAE-MŪNĪRE 4 (-mūniv-, -mūnīt-) iepriekš nodrošināt; aizsargāt; gādāt, rūpēties
- PRAEPARĀRE 1 iepriekš sagatavot; kopt, savest kārtībā
- PRAESSENTIA klātbūtne; tagadne
- PRAE-STĀRE 1 (-stit-, -stit-) stāvēt priekšā; saglabāt; dot, sagādāt
- PRAESTES, itis m aizstāvis, sargs
- PRAESTŌLĀRĪ dep. 1 būt gatavam saņemt, gaidīt uz
- PRAETER-ĪRE, -eō (-i-, -it-) paiet; (pa)iet garām
- PRAE-VALĒRE 2 (-valu-, -) būt stiprākam; gūt pārsvaru, dabūt virsroku
tag. divd. praevalēns, entis - ārkārtīgi stiprs
- PRAE-VENĪRE 4 (-vēn-, -vent-) aizsteigties priekšā
- PRAVUS, a, um šķībs; ačgārns; nekrietns, ļauns
- PRECĒS, um f lūgšanās; lūgums; lūgšana
- PREGUSTĀTUM sk. PRAEGUSTĀTUM
- PRELUDIUM sk. PRAELŪDIUM
- PRETIŌSUS, a, um dārgs, vērtīgs
- PRĪMUS, a, um pirmais; izcilākais, cienījamākais
lietv. prīmum, arī prīma, ōrum n - sākums
- PRĪNCEPS, ipis pirmais, ievērojamākais, galvenais
lietv. prīnceps, ipis m - vadonis, valdnieks
dsk. prīncipēs - augstmaņi; ievērojamākie vīri valstī

PRINCIPĀLIS, e ievērojamākais; galvenais; sākotnējs
PRINCIPIUM sākums; pamats
(in) principiō - sākumā; vispirms
ā principiō - sākumā, no sākuma
PRISCUS, a, um sens; agrākais
PRŌ (prieiv. ar abl.) par labu, par; vietā
PRŌ-CĒDERE 3 (-cess-, -cess-) iziet, iznākt; (aiz)iet,
doties uz priekšu; iet tālāk; turpināties; veikties
PRŌCLĀMĀRE 1 skaļi saukt, kliegt; pasludināt
PROEMŪNIRE sk. PRAEMŪNIRE
PRŌ-FERRE, -ferō (-tul-, -lāt-) iznest; atklāt; nest uz
priekšu
PROFESSOR, ōris m skolotājs; profesors, kas lasa lek-
cijas
PROFUNDUS, a, um dziļš
lietv. profundum - dzelme, dzīle; bezdibenis
PRŌGENIĒS, ēi f cilts, dzimta; pēcnācēji
PRŌICERE, -iō 3 (prōiēc-, prō-iect-) atstāt, pamest lik-
teņa varā; nonievāt
PROLOGUS (gr.) prologs
PRŌ-MITTERE 3 (-mīs-, -miss-) (ap)solīt
PROPE tuvu, tuvumā; drīz
PROPHĒTA, ae m (gr.) pravietis, pareģis
PROPTER (prieiv. ar akuz.) dēļ
PRŌTĒCTOR, ōris m aizstāvis
PRŌ-TEGERE 3 (-tēx-, -tēct-) aizsargāt; aizstāvēt
PUER, i m zēns; kalps
PULSĀRE 1 sist; klauvēt
PŪRGĀTIŌ, ōnis f tīrīšana, attīrīšana; izpirkšana; at-
taisnošana
PŪRIFICĀTIŌ, ōnis f šķīstīšana, tīrīšana
PŪRUS, a, um tīrs; skaidrs; godīgs; šķīsts

Q

QUĀ kur, pa kuriem
QUAE sk. QUI
QUAERERE 3 (-quaesiv-, quaesit-) meklēt; tīkot; jautāt,

prasīt

QUAESERE 3 (quaesiv-, -) meklēt; lūgt; jautāt, prasīt
QUAM kā, nekā; cik; kopš
QUAMDIŪ cik ilgi, kamēr
QUANDŌ (apst.v.) kad?; (saiklis) kad
QUANTUS, a, um cik liels, kāds
QUĀ-RĒ kāpēc, kādēļ
QUASI it kā; tāpat kā
QUATERNĪ, ae, a pa četri
-QUE (enklitisks saiklis) un
QUEM akuz. no "quis"
QUEM-AD-MODUM kādā veidā, kā, tāpat kā
I QUI, QUAE, QUOD (att.vv. un jaut.vv.) kurš, kurš?
II QUI (apst.v.) kā?, kāpēc?; ar ko, no kā
QUIA tādēļ ka, jo
QUIBUS dsk. dat. un abl. no "qui"
QUI-CUMQUE, QUAE-CUMQUE, QUOD-CUMQUE (-CUMQUE) kurš
katrs, kas; ikkurš, kas; visi, kas; lai kas
QUID sk. QUIS
QUIDEM tiešām; patiesi, patiešām
QUIDQUID sk. QUIS-QUIS
QUI-LIBET, QUAE-LIBET, QUOD-LIBET (QUID-LIBET) kurš
katrs; jebkurš
QUIS, QUID (jaut.vv.) kas?
QUIS-QUIS, QUID-QUID lai tas būtu kas būdams; katrs,
kas; viss, kas; ikviens
QUI-VIS, QUAE-VIS, QUOD-VIS jebkurš, kurš katrs
QUŌ (apst.v.) kurp?, kur?, uz kurieni?
QUŌ-CUMQUE kurp vien; visur, kurp
I QUOD sk. QUI
II QUOD (saiklis) cik vien; ka; jo, tāpēc ka
QUODCUMQUE sk. QUI-CUMQUE
QUŌ-MODŌ kā; kādā veidā
QUONDAM kādreiz; reiz
QUONIAM jo; tāpēc ka
QUOQUE arī; pat; un
QUOTIDIĒ (arī QUOTT-, COT-, COTT-) ik dienas, katru dienu

R

- RĀDIX, icis f sakne; pamats; avots; pirmsākums
RAPERE, iō 3 (rapu-, rapt-) raut, vilkt projām; sagrābt;
laupīt
RAPHAEL Rafaels (erceņģelis - ceļotāju aizstāvis)
RATIŌ, ōnis f prāts; princips; rēķins, norēķins
RAUCUS, a, um aizsmacis
RE-CĒDERE 3 (-cess-, -cess-) iet atpakaļ; aiziet; attā-
lināties
RE-COLERE 3 (-colu-, -cult-) atcerēties; pārdomāt
RECORDĀRĪ dep. 1 atminēties, atcerēties, pieminēt
RĒCTUS, a, um taisns; pareizs; godīgs, tikumīgs; krietns
REDDERE 3 (reddid-, reddit-) atdot atpakaļ; dot; teikt
REDEMPŪIŌ, ōnis f izpirkšana; atpestīšana
REDEMPŪOR, ōris m pestītājs
REDIMERE 3 (redēm-, redempt-) izpirkt; novērst; atpestīt
REFUGIUM patvērums
REGERE 3 (rēx-, rēct-) vadīt; valdīt, pārvaldīt
RĒGINA valdniece; pavēlniece
REGIŌ, ōnis f apgabals, novads
RĒGNĀRE 1 valdīt
RĒGNUM, arī dek. RĒGNA valsts; valdīšana; valstība
RELECTA, ōrum vai RELECTĀNEA, ōrum peļamas ("atmetamas")
lietas
RE-LAXĀRE 1 atlaist vaļīgāk; atraisīt; atvieglināt
RE-MANĒRE 2 (-māns-, -) palikt
REMEDIUM zāles; dziedniecības līdzeklis
REMISSIŌ, ōnis f atbrīvošana; grēku piedošana
RE-MITTERE 3 (-mis-, -miss-) atlaist; piedot (grēkus)
REPENTĪNUS, a, um pēkšņs, negaidīts
REPLERE 2 (replēv-, replēt-) piepildīt; paādināt
REPORTĀRE 1 (ie)gūt, iemantot; sapemt; dabūt
REPRĀSENTĀRE 1 atvest
REQUIĒS, stis f (akuz. requiem) miers; atpūta
RE-QUIĒSCERE 3 (-quiēv-, -) atpūsties; atdusēties; no-
mierināties

Gloria Patri, Filio et
Spiritu Sancto: sicut
erat in principio, et
nunc, et semper, et in
saecula saeculorum. Amen.

Slava Tēvam, Dēlam un Svē-
tajam Garam; tā bija sākumā
un tagad, un vienmēr un mūži-
gi mūžam. Amen.

TE DEUM

A. Brukners (A. Bruckner)
A. Dvoržāks (A. Dvořák)

O. A. M. D. G.

(Omnia ad majorem
Dei gloriam.)

Viss Dieva lielajai
godībai.

Te Deum laudamus,
te Dominum confitemur,
te aeternum Patrem
omnis terra veneratur.

Tevi, Dievs, mēs slavējam,
Tevi, Kungs, mēs atzīstam,
Tevi, mūžīgo Tēvu pielūdz vi-
sa pasaule.

Tibi omnes Angeli, tibi
coeli
et universae potestates,
tibi Cherubim et Seraphim
incessabili voce pro-
clamant:

Tev visi eņģeļi, Tev debe-
sis un visi varenie, Tev ģe-
rubi un zēravi ar nerimstošu
balsi sauc:

Sanctus, sanctus, sanctus
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli et terra
majestate gloriae tuae.

Svēts, svēts, svēts ir tas
Kungs Dievs Cebaots. Pilnas
ir debesis un zeme ar Tavas
slavas diženumu.

Te gloriosus Apostolorum
chorus,
te Prophetarum laudabilis
numerus,
te Martyrum candidatus
laudat exercitus.

Tevi sumina cildenā apus-
tuļu draudze, praviešu cienī-
jamā saime, Tevi slavē mocek-
ļu balti tērptais pulks.

Te per orbem terrarum
sancta confitetur
ecclesia,
Patrem immensae
majestatis,
venerandum tuum verum et
unicum Filium,
sanctum quoque Paraclitum
Spiritum.

Tu, Rex gloriae, Christe,
tu Patris sempiternus es
Filius.
Tu ad liberandum suscep-
tus hominem
non horruisti Virginis
uterum.

Tu devicto mortis aculeo,
aperuisti credentibus
regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes
in gloria Patris.
Judex crederis esse
venturus.

Te ergo quaesumus,
tuis famulis subveni,
quos pretioso sanguine
redemisti.

Aeterna fac cum sanctis
tuis
in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum,
Domine,
et benedic haereditati
tuae.

Et rege eos, et extolle
illos

Tevi, bezgala augstas go-
dības Tēvu, Tavu godājamo,
patieso un vienīgo Dēlu un
arī mierinātāju Svēto Garu
atzīst svētā Baznīca visā pa-
saulē.

Tu, godības ķēniņ, Kristu,
Tu esi Tēva mūžīgais dēls.
Tu, uzņemdamies atpestīt cil-
vēkus, neliedzies piedzimt no
jaunavas klēpja.

Tu, uzvarējis nāves dzelo-
ni, esi atdarījis ticīgajiem
debesu valstību.

Tu sēdi pie Dieva labās
rōkas Tēva godībā. Mēs ticam,
ka Tu nāksi kā tiesnesis.

Tevi tādēļ lūdzamies, pa-
līdzi saviem kalpiem, kurus
ar savām dārgām asinīm esi
atpestījis.

Liec, lai viņi tiek pie-
pulcināti Taviem svētajiem
mūžīgā godībā.

Glāb savu tautu, Kungs, un
svēti savu mantojumu, un vadi
tos un pacel viņus mūžībā.

- SEMPITERNUS, a, um pastāvīgs, neiznīcīgs, mūžīgs
apst.v. sempiternum - uz visiem laikiem
- SENECTŪS, ūtis f vecums
- SENIOR, ōris m vecāks cilvēks, pusmūža vīrs; sirmgalvis
- SENTĪRE 4 (sēns-, sēns-) (iz)just; pārdzīvot; saprast
- SĒPARĀRE 1 (at)šķirt, atdalīt
- SEPELĪRE 4 (sepeliv-, sepult-) apglabāt, apbedīt; aprakt
- SEPULCRUM, SEPULCHRUM kaps
- SEPULTUS, a, um aprakts, apbedīts (perf. divd. no "sepelire")
- SEQUESTER, tri m starpnieks, vidutājs
- SEQUESTRĀRE 1 nošķirt, atšķirt, atdalīt
- SERAPHĪM (ebr.) zēravs, zēravi (zēravs - sešspārnu eņģelis), serafi
- SERĒNUS, a, um skaidrs, dzidrs
- SERMŌ, ōnis m valoda, runa; sprediķis
- SERVĪRE 4 (serviv- vai servi-, servit-) kalpot
- SĪ ja
- SIBI sev
- SIBYLLA Sibilla (pareģe)
- SĪC tā, tik
- SĪCUT kā; tāpat kā; tā kā
- SĪGNIFER, i m karognesējs; vadonis, vadītājs
- SILENTIUM klusēšana; klusums, miers
- SIM tag. konj. vsk. 1.p. no "esse"
- SIMILIS, e līdzīgs
- SIMUL reizē, kopā; reizē ar, kopā ar
- SINCĒRITĀS, ātis f vaļsirdība, godīgums; patiesums; atklātība
- SINE (priev. ar abl.) bez
- SINGULUS, a, um atsevišķs, viens vienīgs; katrs
- SINISTER, tra, trum kreisais, (kas atrodas) pa kreisi
- SINISTRA kreisā roka; kreisā puse
ā sinistrā (-is), ad sinistram - pa kreisi, kreisajā pusē
- SINT tag. konj. dsk. 3.p. no "esse"

- SIŌN f Ciāna (kalns Jeruzalemē, uz kura bijusi Dāvida pils un Zālamana celtais Dieva Jahves templis; vēlāk Ciānas vārds tēlaini attiecināts uz visu pilsētu; nozīmē arī kristīgo draudzi, baznīcu)
- SIS tag. konj. vsk. 2.p. no "esse"
- SIT tag. konj. vsk. 3.p. no "esse"
- SITĪRE 4 (sitiv- vai siti-, sitit-) slāpt, būt izslāpušam; alkt, kārot
- SĪTIS tag. konj. dsk. 2.p. no "esse"
- SOCIĀRE 1 savienot, saistīt; padarīt kopīgu, dalīties
- SŌL, sōlis m saule
sōlis ortus - saules lēkts; austrumi
- SOLEMNIS, SOLENNIS sk. SOLLEMNIS
- SOLENNELLE (fr.) svinīga
- SOLIUM valdnieka sēdeklis, tronis
- SOLLEMNIS, e svinīgs; svētku-
- SOLLEMNITĀS, ātis f svinīgums; svētki, svinības; triumfs
- SOL(L)US viss, vesels; pilns
- SŌLUS, a, um vienīgs, viens; vienīgi, tikai
- SOLŪTUS, a, um atraisīts; atbrīvots, brīvs; atpestīts
- SOLVERE 3 (solv-, solūt-) (at)raisīt; atbrīvot; izārdīt; sagraut; nojaukt
- SOMNUS miegs, snauda; sapnis
- SONUS skaņa
- SORS, sortis f liktenis
- SOSPIRARE (it.) nopūsties; skumt, bēdāties; vēlēties; sk. arī SUSPĪRĀRE
- SPARGERE 3 (spars-, spars-) izkaisīt, izklīdināt; izplatīt
- SPECIŌSUS, a, um skaists; spožs; žilbinošs; ievērojams
- SPĒRĀRE 1 cerēt, gaidīt, palauties
- SPERNERE 3 (sprēv-, sprēt-) aiz-, atgrūst; at-, noraidīt; nievāt, nicināt
- SPĒS, spei f cerība, cerības, gaidas
- SPĪRITUS, ūs m gars; dvēsele

SPLENDIDUS, a, um spīdošs, mirzošs, starojošs; spošs,
 lielisks, ievērojams
 SPŌNSA ligava
 SPRĒVIMUS perf. dak. l.p. no "spernere"
 STĀRE 1 (stet-, stat-) stāvēt; atrasties
 STATUERE 3 (statu-, statūt-) nostādīt, nolikt
 STĒLLA zvaigzne
 maris stēlla - jūras zvaigzne (tēlains Marijas apzi-
 mējums)
 STERCUS, oris n mēsli; izkārnījumi; sārpi
 STERILIS, e neauglīgs; tukšs
 STOLA (gr.) stola (garš un plats romiešu sieviešu, arī
 flautistu tērps); talārs
 STRICTUS, a, um stingrs; skarbs, bargs
 strictē - stingri
 STRĪDĒRE 2 (strīd-, -) vai STRĪDERE 3 (strīd-, -) čirk-
 stēt; špirkstēt
 strīdēre dentibus - griezt zobus
 STRINGERE 3 (strinx-, strict-) savilkt, sasiet
 STUDIŌSUS, a, um zinātkārs; mācīts, izglītots; studējošs
 lietv. studiŌsus - students
 STUPĒRE 2 (stupu-, -) apstāties, apklust; būt nekustī-
 gam, stingam; būt pārsteigtam, samulsušam, apstul-
 bušam
 SUĀVIS, e (pa)tīkams, jauks, pievilcīgs; mīļš, laipns
 SUB (prieiv. ar akuz. un abl.) zem, apakšā
 SUBDERE 3 (subdid-, subdit-) palikt apakšā; pakļaut
 SUBLĀTUS, a, um pacelts, augsts; atbrīvots (perf. divd.
 no "tollere")
 SUBLEVĀRE 1 atvieglināt; palīdzēt
 SUBLĪMIS, e pacelts uz augšu, augsts
 SUBSTANTIĀLIS, e būtisks, pamatā esošs
 SUB-VENĪRE 4 (-vĕn-, -vent-) nākt palīgā, palīdzēt
 SUB-VERTERE 3 (-vert-, -vers-) graut; iznīcināt
 SUCCENDERE 3 (succend-, succēns-) aizdedzināt
 SUCCĒNSUS, a, um perf. divd. no "succendere" un "succēn-
 sere"

- SUM tag. vsk. 1.p. no "esse"
SŪMERE 3 (sūmps-, sūmpt-) (pa)nemt; izraudzīties, izvē-
lēties
SUMMUM augša, virsotne
ā summō - no pašas augšas
SUMMUS, a, um (vis)augstākais; pēdējais, beidzamais
SUMUS tag. dsk. 1.p. no "esse"
SUNT tag. dsk. 3.p. no "esse"
SUPER (apst.v.) augšā, virsū; (prieiv. ar akuz.) virs,
pāri
super flūmen - uz upes krasta
SUPERBUS, a, um lepns, augstprātīgs, uzpūtīgs
SUPEREXALTĀRE 1 pacelt pāri visam; slavēt, cildināt;
pārspēt; pārsniegt
SUPERĪ, ōrum m debesu dievi
SUPPLEX, icis kas pazemīgi lūdz(as), pazemīgi lūgdamies,
pazemīgs lūdzējs
SUPPLICĀRE 1 pazemīgi lūgt(ies); pielūgt
SUPPLICIUM pazemīga lūgšanās; mokas, ciešanas, sods
SURGERE 3 (surrēx-, surrēct-) pie-, uzcelties; augšām-
celties
SURRĒXIT perf. vsk. 3.p. no "surgere"
SUSCĒNSERE 2 (suscēnsu-, suscēns-) dusmoties
SUSCĪPERE, -iō 3 (suscēp-, suscept-) uztvert, pieņemt,
saņemt; ievērot, uzklaustīt
SUSCITĀRE 1 pa-, pie-, uzcelt; radīt
SUSPĪRĀRE 1 nopūsties
SUSPĪNERE 2 (sustinu-, -) izturēt; panest; gaidīt
SUS-TOLLERE 3 (-, -) pacelt uz augšu; atņemt
SUSTULISTI perf. vsk. 2.p. no "tollere"
SŪS, a, um savs, paša
SYBILLA sk. SIBYLLA
SYMBOLUM (gr.) simbols, ticības apliecinājums, apliecība

T

- TABERNĀCULUM telts; mitekļis; templis; svētnīca
TĀLIS, e tāds

TAM tik
 TAMDĪŪ tik ilgi; kopš tik ilga laika
 TAMQUAM tā kā, gluži kā; it kā, kā
 TANGERE 3 (tetig-, tāct-) skart, aizskart; sasniegt
 TANQUAM sk. TAMQUAM
 TANTUM tāds daudzums; tik ļoti; tik
 TANTUS, a, um tik liels; tik mazs
 TARDĀRE 1 novīlcināt; kavēties, vilcināties
 TARTARUS pazeme; elle
 TĒ akuz. vai abl. no "tū"
 TĒCUM (cum tē) ar tevi, tev līdz
 TEMNERE 3 (-, -) nievāt, nicināt
 TEMPLUM templis, svētnīca, baznīca, dievnams
 TEMPTĀTIŌ, ōnis f kārdināšana; kārdinājums
 TEMPUS, oris n laiks; laika spridis
 TENEBRAE, ārum f (reti vsk.) tumsa, krēsla, aptumsams
 TENEBRŌSUS, a, um tumšs
 TENER, a, um maigs, liegs; jauns
 TENĒRE 2 (tenu-, tent-) turēt
 TENTĀTIŌ sk. TEMPTĀTIŌ
 TERRA pasaule; zeme
 orbis terrārum - pasaule
 TERRESTRIS, e zemes-
 lietv. terrestria, ium n - mirstīgās būtnes
 TERRIBILIS, e briesmīgs, šausmīgs
 TERTIUS, a, um trešais
 TESTĀRĪ dep. 1 (ap)liecināt; apgalvot
 TESTIMŌNIUM liecība, liecinājums; pierādījums
 TESTIS, is m f liecinieks; aculiecinieks
 teste deā - dievei par liecinieci esot
 THEOS (gr.) Dievs
 THRONUS (gr.) tronis
 TIBI tev
 TIMĒNS, entis bailīgs; tas, kas baidās, bīstas (tag.
 divd. no "timēre")
 TIMĒRE 2 (timu-, -) baidīties, bīties
 TOLLERE 3 (sustul-, sublāt-) uz-, pacelt; neat; aiznest

TONDĒRE 2 (totond-, tons-) cirpt
TORMENTUM važas; moku rīks; mocības; virves, valgi
TŌTUS, a, um viss
TRĀDERE 3 (trādid-, trādit-) nodot; atdot
TRĀNS-ĪRE, -eō (-ī-, -it-) pāriet; šķērsot; aiziet
TREMEBUNDUS, a, um trīcošs, drebošs
TREMENDUS, a, um briesmīgs, šausmīgs, drausmīgs
TREMĒNS, entis trīcošs, drebošs
TREMERE 3 (tremu-, -) trīcēt, drebēt, nodrebēt; bities,
baidīties
TREMOR, ōris m trīcēšana, drebēšana; šausmas
TRĒS, tria trīs
TRIBULĀTIŌ, ōnis f mocības, mokas; grūtības; posts;
bēdas
TRĪNITĀS, ātis f Trīsvienība
TRĪSTIS, e skumjš, bēdīgs, noskumis; drūms
TRĪSTITIA skumjas, bēdas, sāras
TŪ tu
TUBA taure
TUĒRĪ dep. 2 (tuitus vai tutātus) uzlūkot, vērot; aiz-
sargāt
TULIT perf. vsk. 3.p. no "ferre"
TULĒRUNT perf. dsk. 3.p. no "ferre"
TUM tad, tai laikā; pēc tam
TUNC tad, tai laikā
TURBA pūlis, bars; pulks; drūzma; kņada
TŪTĀRE 1 sargāt
tūtārī dep. 1 - pa-, aizsargāt
TŪTUS, a, um drošs, aizsargāts
lietv. tūtum - drošība
TUUS, a, um tavs

U

UBI (apst.v.) kur; (saiklis) kad, līdzko
ULTIMUS, a, um tālākais, pēdējais; lielākais, augstākais
ULTIŌ, ōnis f atreibība; sods
ULTRĀ tālāk, ilgāk; viņpus

UMBRA ēna; tumša

ŪNĀ kopīgi, kopā, reizē, vienā laikā

UNDA vilnis, banga; ūdens

UNDE no kurienes; no kā

UNDECIM vienpadsmit

ŪNICUS, a, um viens vienīgs, vienīgais, viens

ŪNIGENITUS, a, um vienpiedzimušais; vienīgais

ŪNITĀS, ātis f vienība; vienotība

ŪNIVERSUS, a, um viss, vesels; vispārējs, kopējs

UNQUAM jebkad, kaut kad

ŪNUS, a, um viens; viens vienīgs; kāds, kaut kāds

URBS, urbis f pilsēta

ŪRERE 3 (uss-, ust-) nodedzināt; kveldēt; mocīt

ŪSQUE līdz pat; bez mitas

ūsque ad - līdz pat

UT lai, ka, lai gan; kā; kad

UTERUS vēders; mātes klēpis, mātes miesas

UTI-QUE katrā ziņā, noteikti

UT-QUID kādēļ gan?

UTRŪQUE uz abām pusēm

V

VĀDERE 3 (vās-, -) iet, soļot; doties

VALDĒ vai VALIDĒ ļoti, gauži, stipri

VALĒRE 2 (valu-, nāk. divd. valitūrus) būt stipram; būt veselam; spēt, varēt

VALIDUS, a, um stiprs, spēcīgs; vesels; varens

VALLIS vai VALLĒS, is f ieleja, leja; ieplaka

VALLUM valnis

VEL vai; pat

VELLE, volō (volu-, -) gribēt, vēlēties

VĒLŪCITER ātri, āgli

VĒLUM vilnas drāna; aizkars

VEL-UT(I) kā; tāpat kā

VĒNDERE 3 (vēndid-, vēndit-) pārdot

VENERĀBILIS, e cienījams, godājams

nox venerābilis - Ziemeļvētku nakts

- VENERANDUS, a, um cienījams, godājams
VENERĀRĪ dep. 1 pielūgt; godāt; godināt
VENIA žēlastība; piedošana; saudzība
VENIRE 4 (vĕn-, vent-) nākt; atnākt, pienākt
VENTER, ris m vēders; mātes miesas
VENTŪRUS, a, um nākamais; turpmākais; nākošais (nāk.
divd. no "venire")
VERBUM vārds; runa; izteiciens
VĒRĒ pareizi, patiesi, īsti; tiešām
VĒRITĀS, ātis f īstenība; patiesība; godīgums; tais-
nīgums
VERMIS, is m tārps
I VĒRUM (apst.v.) protams, katrā ziņā; pareizi
II VĒRUM patiesība; taisnība; īstenība
VĒRUS, a, um īsts; patiess; taisnīgs, taisns; pareizs
VESPERE vakarā
VESTER, VESTRA, VESTRUM jūsu
VESTIBULUM vestibils, priekštelpa; ieeja; sliednis
VESTIS, is f apģērbs, drēbes, drānas
VIA ceļš
VICTŪRIA uzvara
VIDĒRE 2 (vid-, vis-) redzēt; skatīties; pārdomāt
vidēri 2 (visus) būt redzamam, tikt ieraudzītam;
šķīst, likties; tikt uzskatītam
VIGILĀRE 1 būt nemodā; sargāties, uzmanīties
VINCERE 3 (vic-, vist-) uzvarēt
VINĒMIĀRE 1 iznīcināt, pazudināt
VINUM vai VINUS vīns; vīna dzeršana; vīnogas; vīnogulājs
VIR, viri m vīrietis; vīrs; kareivis; cilvēks
dsk. viri - ļaudis
VIRGINITĀS, ātis f jaunavība, jaunavīgums
VIRGŌ, inis f jaunava, meitene
VIRTŪS, ātis f vīrišķība, krietnība, drosmē; spēks; ti-
kums, tikumība
dsk. virtūtēs - varoņdarbi
I VĪS f (nav vsk. ģen. un dat.; akuz. - vim, abl. - vi;
dsk. virēs, ium) spēks; vara, varenība

dsk. vīrēs - karapulki

II VĪS tag. vsk. 2.p. no "velle"

VISCERA, um n (reti vsk. viscus, eris) iekšas; iekšiene

VISIBILIS, e redzams, saredzams, acīm redzams

VISIŌ, nis f parādība, vīzija; ideja; tēls, atveids

I VĪSUS, ūs m skatiens; redzējums, aina, parādība, tēls

II VĪSUS perf. divd. no "vidēre" vai "vidēri"

VĪTA dzīvība; dzīve; mūžs

VĪTULĀRĪ dep. l sumināt, slavēt, dziedāt

VITULUS teļš; vērsēns; kumelš

VĪVERE 3 (vix-, vīct-) dzīvot

vivat - lai dzīvo!

VIVIFICĀRE l darīt dzīvu, atdzīvināt

VĪVITŌ dzīvo sveiks! (nāk. imper. no "vīvere")

VĪVUS, a, um dzīvs

VIX tikko, ar grūtībām; nupat (kā)

VŌBĪS dat. un abl. no "vōs"

VŌBĪSCUM (cum vōbis) ar jums

VOCĀRE l saukt; piesaukt; lūgt, izlūgties

VOLUISSES konj. plpf. vsk. 2.p. no "velle"

VOLUNTĀS, ātis f griba, vēlēšanās

VŌS jūs (nom. vai akuz.)

VŌTUM upuris, ziedoņums, velte, dāvana; svinīgs solījums, lūgšana

VŌX, vōcis f balss; skaņa; saukšana, sauciens

vōce magnā - skaļā balsī

VULNERĀRE l ievainot

VULTUS, ūs m seja, vaigs; skatiens

I

XRISTUS sk. CHRĪSTUS

Y

YDRA sk. HYDRA

Z

ZŌNA (gr.) josta

VĀRDNĪCAS PIELIKUMS

BEĀTITŪDŌ, inis f laime, svētlaimība
CAECUS, a, um akls, neredzīgs
CASTUS, a, um morāli tīrs, šķīsts, nevainīgs
CECUS sk. CAECUS
Ē-VĀDERE 3 (-vās-, -vās-) aiz-, izbēgt
MALUM ļaunums, nelaime, bēdas, slimība
MĪTIS, e maigs, rāms, mierīgs
MŌNSTRĀRE rādīt
PELLERE 3 (pepul-, puls-) grūst, sist; aiz-, padzīt
PER-FRŪĪ dep. 3 (-frūctus) baudīt
POSCERE 3 (poposc-, -) (pie)prasīt; lūgt, izlūgties
SINGULĀRIS, e vienreizējs, ārkārtīgs, sevišķs, nesali-
dzināms
SUCCURRERE 3 (succurr-, succurs-) steigties palīgā
VINCULUM vai VINCLUM virve, valgs, saite
dsk. vincula vai vinča važas, valgi

SATURS

Priekšvārds 3

LIELAS FORMAS SKANDARBI

Missa	5
Requiem	10
Magnificat	16.
Te Deum	17
Stabat mater	19
Miserere	22
Laudate, pueri, Dominum	24
Apparebit repentina dies	25
Mors et vita	29

MOTETES

Adoramus	35
Adspice, Domine	35
Aperi oculos tuos	35
Ascendo ad Patrem	35
Assumpta est Maria	36
Attendite	36
Ave Maria	36
Ave maris stella	37
Ave regina coelorum	37
Ave verum corpus	38
Beati omnes	38
Benedixisti, Domine	38
Canite tuba in Sion	39
Christus factus est	39
Christus resurgens	39
De angelis	40
Destruxit quidem	40
Dextera Domini	40
Dixit Joseph	41
Domus mea	41

Duo seraphim	41
Ecce, appropinquat hora	42
Ecce, quomodo moritur justus	42
Eripe me	42
Exaudi nos	43
Exultate Deo	43
Fratres ego enim accepi	43
Genitori Genitoque	43
Hodie Christus natus est	44
Inter vestibulum	44
Jerusalem, convertere	44
Jubilate Deo... quia	44
Jubilate Deo... servite	45
Justorum animae	46
Laudate Dominum	46
Mater amabilis	46
Mater gratiae	46
Miserere mei, Deus, qui...	46
Misericordias Domini	47
O bone Jesu	47
O crux, ave	47
Oculus non vidit	47
Offertorium de venerabili	47
O lux beata	48
Omnes amici mei	49
O vos omnes	49
Popule, meus	49
Posuerunt me	50
Quam benignus es	50
Quare fremuerunt gentes	50
Quia persecutus est	51
Qui intingit mecum	51
Qui regis Israel	51
Quoniam qui talia agunt	51
Regina coeli, laetare	51
Rorando coeli defluant	52
Rorate, coeli, desuper	52

Salve, Regina	52
Sicut cervus desiderat	53
Super flumina Babylonis	53
Surrexit Christus, spes mea	53
Surrexit pastor bonus	53
Tenebrae factae sunt	54
Tristis est anima mea	54
Tu es Petrus	54
Tulerunt Dominum meum	54
Tu pauperum refugium	54
Veni, Domine	56
Vere languores nostros	56
Vigilate et orate	56

STUDENTU DZIESMAS

Gaudeamus	58
Cantemus	60
Cohors generosa	60
Odi et amo	60
LATĪŅU-LATVIEŠU VĀRDNĪCA	61

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309100147

A.ALBERINGS "KORA SKANDARBU LATĪŅU TEKSTU TULKĀJUMI UN
LATĪŅU-LATVIEŠU VĀRDNĪCA."

Krājums paredzēts dirigentiem, pedagogiem un studentiem
kā arī pārējiem interesentiem.

Redaktors - V.Bomika

Tehn.red. - Dz.Kavace

Parakstīts iespiešanai 1991.gada janvārī. Formāts 60x84/16.
Rakstāmpapīrs. Apjoms 5,8 izdevn.l., 7,2 uzskait.iesp.l.
Metiens 1000 eks. Pašizmaksas līgumcena. Izdevis Latvijas
Republikas Kultūras ministrijas Skolu centrs 226050,
Raīņa bulv.23, telef.224418. Iespiests Latvijas Republi-
kas Kultūras ministrijas Skolu centra rotoprintā Rīgā,
Raīņa bulv.23, telef.223237.

2,50 L

N. M.
13